

**DŽEK
SLEJD**

ŠEJN⁷

**CENA
10 DINARA**

**EDICIJA
DOK
HOLIDEJ
VANREDAN
BROJ**

rat divljih mačaka

DŽEK SLEJD

**RAT DIVLJIH
MAČAKA**

NIŠRO FORUM — OUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Broj 7
ŠEJN

Glavni i odgovorni urednik:
Svetozar TOMIĆ

Naslov originala:
Jack Slade
TEUFLISCHER PARTNER

Recenzija i adaptacija:
Tomislav KETIG

Prevod:
Tomislav KETIG

Korektori:
Vilma BEKER—C. A. G. A.
Marija BURANJI

Tehnički urednik:
Ferenc BARAT

Grafička oprema:
Ferenc BARAT

Stampa: 7. XII 1979. godine
Tržište: 16. XII 1979. godine

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvode Mišića 1; Glavni i odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ; Naslov originala: Teuflicher Partner; Copyright 1976. by Towe Publications, Inc; Prema ugovoru sa G. P. A. iz Min-hena.

Oslobodeno osnovnog poreza na promet mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, broj: 413-12/79, od 28. februara 1979. godine.

Oba jahača su otkrila Šejna.

Zastali su u senci jednog kaktusa i napregnuto su gledali u pravcu njega. Viši od dvojice izvukao je pušku iz futrole na sedlu.

Šejn se osmehnu. Nisu, naravno, mogli znati ko je on. Za njega, međutim, nije bilo dvojbe ko je pred njim: Vako i mis Elen Sprajt, koja je, zajedno sa svojim pratio-
cem, olakšala oca za šezdeset hiljada dolara. Šejnu se os-
meh razli po licu. Njegov oštar pogled otkrio je i dobro nabijene bisage.

— Zašto ne jašemo dalje, Vako? — upita Elen Sprajt. Gledala je pušku u pratiočevoj ruci i po prvi put joj je došlo do svesti u šta se upustila.

— Moramo već jednom da saznamo, bebice, ko je taj tip — odvrati Vako oporo. — Otkrio sam ga još pre dva časa. Zašto nam se ne približi?

*

Šezdeset hiljada dolara! Teško zarađeni novac mnogih malih ulagača iz okoline Farmingtona. Svaki cent su nosili u banku. Sada je Vako taj novac pokupio zajedno sa bankarevom kćeri. Bankar je trećinu obećao Šejnu, ako vrati novac. To bi bila lepa sumica od dvadeset hiljada dolara. Šejn se spokojno osmehne. Izvuče jedan cigarilo iz džepa na jakni i zapali ga sa zadovoljstvom.

Već je tri dana jahao za njima. Noćas je planirao da ih se dočepa. Bez prolivanja krvi. Ništa nije menjalo na stvari to što ga je Vako otkrio. On mamuznu svog dugonogog smeđeg konja i pojaha u susret Vaku i devojci.

Nije mogao da shvati kako se tako lepa cura mogla zatelebatu u onakvog tipa. Šejn je odlučio da im se otvoreno približi. Elen je bila visoka i vitka i između nje i Vaka

nije bilo velike razlike. Njena duga, smeđa kosa lepršala je kao zastava kada bi malo brže jahala, kao što je to bilo malopre. Njen otac mu je rekao da još nije napunila ni sedamnaest. Iz nje je zaista zračila jedrina mladosti.

Vako je sedeo u sedlu kao slepljen s konjem. Crne oči bile su mu malo koso usađene, a nos mu je ličio na jastrebov kljun. „Mešanac“, pomisli Šejn. Sigurno je imao u žilama indijanske krvi.

— Helo! — povika Vako. Ggas mu je imao neki grleni prizvuk.

— Kako je! — odvrati zapadnjak. Jahači se približiše malo jedan drugom.

— Ja baš ne volim mnogo kad mi neko uporno gleda u leđa — isceri se Vako. Cev njegove puške bila je uperena u Šejnove grudi.

— Mogu to da razumem — odvrati zapadnjak, suvo. — Ni ja to ne marim.

— Onda se kupite. Nestanite! — zareža Vako neprijateljski.

— Gledaj tamo! — uzviknu Elen odjednom. Njena ruka je pokizivala u pravcu odakle je došao Šejn. — Tamo, Vako! Šest jahača!

Ne skidajući pogled sa Šejna, tamnoputi ubica je krajičkom oka potražio jahače. Oni se na talasastom terenu odjednom izgube, ali se uskoro opet pojaviše na vidiku. I Šejn pažljivo osmotri pridošlice.

— No đavola! — primeti. — Ovi baš žure!

Još su bili dosta udaljeni. Ali su galopirali koliko god su konji mogli da grabe. Šejn pogleda iskosa Vakoa. Video je kako su mu se usne nervozno žategle. Verovatno nema preterano poverenje u mene, pomisli zapadnjak, ali sad stižu novi pratinci.

Ali Vakoa izgleda nije bilo lako izbaciti iz ravnoteže. On nepoverljivo pogleda Šejna. Onda mu puščanu cev prisloni na trbuh.

— Pripadaš li onima tamo?

— Držiš li ti do toga šta ću ti reći? Treba li da se zakunem? — podrugnu se Šejn. — Dobro. Uveravam te da nemam pojma ko su ti ljudi. Ali jedno mi je jasno. Ili jure za mnom ili za vama.

Zapadnjak uhvati pogled koji je Elen izmenila s Vekom. U njenim kestenjastim očima ogledala se panika.

— Tada je najbolje da isparimo — zaključí Vako. On ispusti grleni krik i nagna svoju životinju u isušeno rečno korito. Elen ga je sledila. Šejn je jahao na kraju. Odjednom se Elenin konj sapleo na jednu granu. Vako se nije osvrtao ka devojci i Šejn je u poslednjem trenutku zadržao konja da ne padne i devojkú da ne odleti iz sedla.

— Oh! — zaječa Elen uplašeno. Onda pogleda zapadnjaka sa zahvalnošću. Vako je dotle već stigao do dna korita. Odjednom on zateže životinji uzde i ukopavši se u mestu, pogleda nagore kao da vidi utvaru. Tada ih je i Šejn otkrio.

Dug red Indijanaca sedeo je nepomično na svojim ponijima. Lica su im bila obojena i na njima se nije micao ni jedan mišić.

— Prokletstvo! — procedi Vako. — Oni su na ratnoj stazi, amigo.

Šejn se približi i udari Eleninog konja dobro u slabinu. Ovaj kao da je shvatio poruku, odmah ubrza. U sledećem trenutku pojurili su iz mišolovke.

*

Polegli po vratu životinja penjali su se uz strminu, dok je do njih dopirala dreka gonilaca. S desne strane Šejn je video strele, koje su letele prema njima. Video je takođe i pune bisage na konju pred sobom, ali sad nije bilo vreme da misli na novac. Halakanje Navahoa zaglušilo je sve, a strele sa gvozdenim šiljcima letele su kao oblak. Jedna je prosvirala kroz Šejnov šešir, ali ga nije povredila. On primeti kako Elen pred njim zamiče za jednu grupu kaktusa.

Iznenada je sve prošlo. Šejn otkri Elen kraj jedne velike stene. Njenom konju je išla pena na usta.

— Vako! Gde je Vako? — devojčin glas je drhtao od uzbuđenja.

— Bolje bi bilo da pitate gde su ostali oni džentlmeni što su nas jurili — odseče zapadnjak. — To mi se za nas oboje čini u ovom trenutku važnije. Ali onda mu pade na

pamet novac u Vakovim bisagama. On skoči iz sedla i s puškom u ruci, osvrćući se na sve strane, otpuza nazad do okuke. Svakog momenta mogli su se Navahosi ponovo pojaviti.

On otkri mesto odakle će obuhvatiti pogledom isušeno rečno korito gde su ih Indijanci napali. Onda ugleda Vakoa kako dolazi. Peške. Bisage je obesio preko ramena. Kada ugleda Šejna, osmehne se.

— Mislio sam već da su vam oderali kožu — dovikne mu.

— Nisu još — nasmeja se zapadnjak. — A nismo ni utekli predaleko. Nećemo nikad bez tašni koje nosite, mučaćo!

Vako se naglo zaustavi. Ovaj put je Šejn držao pušku uperenu u njega, sa prstom na obaraču.

— Znači tako — progunđa Vako. Posmatrao ga je vrebajući.

— Ne znam šta tebe ovde zadržava, partneru — reče oprezno — ali bi trebalo da se izgubimo. Uzgred, ja ću staviti Elen iza mene na konja.

— U redu. Zato ćemo tašne staviti na mog konja da vašoj životinji ne bi bilo previše.

— Ta... tašne? — devojka je zapanjeno gledala u Vakoa.

— Ti još ništa ne znaš, bebice — odvrati joj Vako stisnutih usana. — Naročito ne shvataš da smo mi njegovi zarobljenici. Momak je sve vreme jurio za nama i novcem. Jedino još ne znam njegovo ime.

— Šejn, madam. Jednostavno: Šejn — predstavi se zapadnjak devojci. Ona ga pogleda belo, ali se Vako trže kao da je već čuo to ime.

Dok se Vako penjao na Eleninog konja u daljini prasnupucanj.

— Naši prijatelji su natrapali na Navahose — odseče Vako. — Sreća da su naišli. Mada, u stvari, još ne znamo za kim su ti momci jahali. Sada, kada znam ko si, ipak mogu da pretpostavim da imaju isto toliko razloga da prate tebe i nas. Jer i u Farmingtonu postoji stanica Vels Fargoa, ako nisi znao.

— Gubimo se. Pucnji postaju glasniji — predloži

Šejn. Iznenada se u sebi trže. Vako je u pravu. Postoji postaja u Farmingtonu i lako je moguće da su ga u gradu videli.

*

— Stoj! — povika Šejn. Jedva da su odjahali jednu milju duž isušenog rečnog korita, koje se sužavalo u kanjon, kad se pod kopitama konja pojavila voda od snegova koji su se topili u planinama. Više se nisu čuli pucnji. Vako zaustavi konja i okrete se. Njegove tamne oči podmuklo su svetlucale dok je zurio u cev Šejnove „vinčesterke”.

— Kako ćemo dalje, gazda?

Zapadnjak kao da je prečuo ironiju u njegovom glasu. On opazi zainteresovanost u zenicama Elen Sprajt. Vako mora da joj je u međuvremenu između ostalog pričao i o njemu. A ona je očigledno bila veoma slaba prema tom revolverašu.

— Da li ste vi zaista Šejn? — upita Elen radoznalo. — Već sam puno o vama čula.

— Poverujte samo u pola od toga, a onda precrtajte još pedeset posto — odvrati zapadnjak hladno.

— Pre bih rekla da toga ima još više — glas Elen Sprajt bio je pun srebrnih zvončića. Saznanje do koga je došla očigledno joj nije ulivalo strah.

— Treba još nešto da vam kažem, a onda bi to bilo sve.

— A šta bi to trebalo da bude? — upita Vako.

— Oproštaj — osmehne se Šejn. — Za mis Elen to znači oproštaj za jednu nepromišljenost koju je verovatno učinila iz ljubavi. Za tebe, Vako, to znači oproštaj od dveju bisaga punih novčanica.

Kao ugalj crne oči meleza gledale su bezizrazno. Protiv zapadnjakove puške bio je bespomoćan. Čak i ako bi svestan toga, sve reskirao, sa Elen iza sebe u sedlu izgubio je svaku slobodu kretanja.

— Jesi li ti o svemu dobro razmislio, amigo?

— Nemoj da brineš o meni — odvrati Šejn suvo. — A sad razmrđaj ruke i silazi s konja.

— To ne može tako, mister Šejn — povika devojka. Njene ruke obuhvatiše Vakoa s leđa, kao da nije htela da ga pusti. Vako se besramno naceri:

— Još ćete mojoj maloj golubici slomiti srce, Šejn.

— Mrdni ili ću ti prosvirati kuglu kroz nogu. Bez konja neće ti onda biti baš lako — zapreti zapadnjak.

Vako prestade da se ceri. Nije uopšte sumnjao da je Šejn u stanju da uradi ono što je rekao. On polako diže ruke.

— Ubedi je da me pusti — reče Vako ironično. — Kada se nađem izvan njenog zagrljaja, nećeš stići ni da sastaviš jednu misao a ja ću već izvući kolt.

— Kažem vam da to ne može tako — vikala je Elen ogorčeno. — Nalazimo se usred indijanske teritorije. Bez konja, Vako je izgubljen.

— Nije ga niko terao da jaše u zemlju Navahosa — preseče je zapadnjak. hladno. — Samo ga vi pustite ili možda hoćete da ga malo napunim olovom?

— Učini šta kaže — zareža Vako. I pošto ga Elen i dalje nije puštala, rikne: — Prokletstvo! Zar nisi čula, bebi?

Uplašena od njegovog grubog glasa, Elen povuče ruke. Vako prebaci desnu nogu preko sedla i kliznu s konja. Ruke je držao dignute, ali nekako polusavijeno. Još trenutak gledali su on i zapadnjak jedan drugog.

— Nećeš stići daleko, amigo, to ti dobar stojim — stenjao je Vako. — Ili će vam Navahosi skinuti skalpove, ili će te ščepati onih šest momaka.

— Izvadi svoj kolt — naredi Šejn. — Uzmi ga levom rukom i drži ga vrhovima prstiju.

Vako ponovo posluša. Šejn dohvati oružje i isprazni doboš. Onda pruži Vakou revolver nazad.

— Dok ga ti napuniš mi ćemo biti izvan domašaja zrna...

— U redu, u redu — gundao je melez. — Znam tu rečenicu na pamet.

— Dođite, mis Elen!

Šejn joj priđe blizu i lupi njenog konja po sapima. Onda odgalopiraše...

Na jednom pogodnom mestu napustili su rečno korito. Kad su izbili na gornju ivicu, zastadoše da odmore oznojene i zapenjene konje.

Šejn se nagnuo nad svog konja. Uvek se brinuo da se životinji nešto ne desi. Bez nje bi bio bespomoćan. Ali kad se ponovo okrenuo ka Elen čekalo ga je iznenađenje. U njega je bila uperena puška. Bila je to Vakova „vinčesterka”, koja je ostala zadenuta u sedlo.

— Šta to treba da znači — upita on oštro.

Ruke su joj tako drhtale da se cev puške šetala tamo-amoo. Iznenada se na zapadnjakovom licu pojavi širok osmeh. Kao da je to uvredilo i učvrstilo u njenoj odluci, Elen se trže i prosikta:

— Ne treba da se smežete, vi, revolverašu! Ako vi mislite da ja neću biti u stanju da pritisnem obarač, onda...

Šejn se glasno nasmeja. Ali Elen nije popuštala:

— Sjašite s konja, Šejn. Sa dignutim rukama, kao što ste uradili s Vakoom. — Sada se ona nasmeja. U njenim očima se videlo zadovoljstvo što je sad ona ta koja vodi igru.

— Igramo se mačke i miša — osmehne se zapadnjak, ne pokazujući nikakvog znaka da je čuo njeno naređenje.

— Da, mačke i miša — odseče Elen trijumfalno. — Tačno tako kako ste vi činili s Vakom. I ako odmah ne poslušate, Šejn, nafilovaću vas vrućim olovom, kao što ste vi Vakou pretili. Ali ne mogu vam garantovati da ću vas pogoditi baš u nogu, jer još nisam ovu stvarčicu držala u rukama.

— To sam i pretpostavljao — kimne zapadnjak glavom. — A sada mi objasnite, leđi, šta nameravate.

— Uzeću vašeg, konja i potražiti Vakoa — nasmeja se Elen Sprajt. — Ako želite, možete da uživate u trčanju za nama.

— Zar vi uopšte niste mislili na vašeg jadnog oca, koga ste u tako veliku brigu bacili, madam? I na mnoge male ulagače, čiju ste ušteđevinu vi i Vako ukrali?

Prezriv izraz pojavi se na Eleninim usnama.

— Svako je sebi najpreči, mister Šejn.

— To sigurno niste naučili u nedeljnoj školi — primeti zapadnjak suvo. — Vas bi trebalo jednostavno povoliti preko kolena. To je moje mišljenje, ukoliko vas ono interesuje.

— Ostanite gde ste, Šejn, inače ću pritisnuti obarač — kriknu Elen uzbuđeno. Osmehujući se, prilazio joj je zapadnjak sve bliže. — Ja... ja ću zaista... zaustavite se već jednom!

Šejn je pogleda razočaravajuće i nastavi dalje.

— Vi... Vi ste to sami tražili... — zaječala je, zatvorila oči i povukla oroz.

— No najzad! — osmehne se Šejn.

Elen je bila kao oduzeta. Ona je očekivala prodoran prasak pucnja, ali se ništa nije dogodilo. Zapadnjak uhvati za puščanu cev i ote joj „vinčesterku” iz ruke.

— Imali ste zaista neobičnu nesreću, ledi. Kada sledeći put dođete u takvu priliku, morate prvo repetirati, kako biste ubacili metak u cev.

— Oh! — zastenja devojka. Oči su joj bile razrogačene.

— Nemojte to uzimati tako tragično, gospodice, osmehivao se Šejn. — Svaka žena jednostavno nije rođena da bude drolja i... — Izenenada on primeti da Elenine raširene zenice nisu uperene u njega nego u nešto pred njima na širokom horizontu.

Šejn se naglo osvrte. Onda i on opazi crveni odsjaj vatre, koji se purpurno širio po večernjem nebu. Ali on je opazio i mnoge male tačkice, koje su se kretale ka njima.

— Prokletstvo! — procedi zapadnjak kroz zube. — Ima ih daleko više nego što sam u prvi mah pomislio. Tamo napred gori jedan ranč i ceo kraj vrvi od Indijanaca. Moramo gledati da se što pre izgubimo odavde, gospodice. — Dok je to govorio, otkrio je prema zapadu još jedan požar na nebeskom svodu koji je brzo tamneo. I malo dalje, sasvim na horizontu, još jedan. — Do đavola — mrmljao je zapadnjak. — Izgleda da će vaš otac morati još malo da pričeka, ledi.

Elen Sprajt pogleda ga zapanjeno.

— Šta znači to, mister Šejn? Šta ste hteli time da kažete? Zar vi niste hteli da me otmete?

— Mislili ste da hoću da zauzmem Vakoovo mesto? — On se ironično nasmeja. Njegov pogled kliznu preko njenog tek napupelog tela. — Zvuči zaista primamljivo.

U međuvremenu se još više smračilo. Ipak je primetio kako je Elen porumenela.

— Ja volim Vakoa — istisne ona iz sebe.

— U redu. Recite mu to što pre. To će ga silno razveseliti.

Šejn se vinu u sedlo. Ne osvrnuvši se ka Elen, poja-ha.

— Hej, kuda ćete? — povika Elen za njim.

— Da potražim Vakoa, leđi. Ovde je takva gužva da svaki kolt dobro dođe, čak i onaj koji vaš ljubljani prijatelj drži u ruci.

Sat kasnije našao ga je. Sa koltom u šaci pojavio se iz pomrčine. Šejn je držao uperenu pušku.

— Vako! — povika on, stojeći u senci.

— Bio sam čvrsto uveren da ćeš se vratiti, amigo — Vako zadene revolver u futrolu i osmehne se Šejnu. — Sve naokolo gori. Sve živo je u ratu. Šezdeset hiljada dolara u bisagama za moj skalp. Verujem da za takav posao još nisi čuo.

— Posle Fort Vingejta pravićemo posao, ako ostanemo živi — reče zapačnjak tiho da ga Elen ne bi mogla da čuje. — Na ulazu u Bonito kanjon nalazi se još i Fort Kenbi.

— Him? — promrmlja Vako zamišljeno. — Zašto ne? Uvek u mom životu ima još jedna neodigrana partija pokera. U svakom slučaju, Čuska planine su pune Navahosa i Meskalerosa. Ako mene pitaš, amigo, mi jašimo direktno u zamku iz koje nema povratka.

— Ali ja te nisam pitao — progunda Šejn. Ja to i sam znam. Ali ne ostaje nam nijedan drugi pravac, ubeden sam.

— Ti sve vreme govoriš o jahanju — nasmeja se Vako tiho. — Šta misliš, koliko dugo će Elenina životinja pod dvostrukim teretom da izdrži? A po mojoj proceni imamo još dva dana do Fort Kenbija.

— Dosta Navahosa trči nam u susret. Kupi ponija od jednog od njih ako nećeš da zaostaneš — odvrati Šejn mirno.

Vako je ležao neko vreme. Čitav sat ili možda i više prošlo je dok se nije najzad uspravio. Bezglasno, krećući se samo na vrhovima prstiju, privlačio se ka zapadnjaku. Savio se u luk. Posle pola sata tihog traženja najzad ga je otkrio. Šejn je ležao umotan u svoje ćebe sa šeširom navučenim na oči da se zaštiti od mesečine, u jednom udubljenju između dva žbuna. „Vinčesterku” je držao u šaci. Vako je bio ubeđen da je zapadnjak repetirao pušku i da mu je trebalo samo da povuče oroz.

Satanski osmejak pređe preko Vakovog izduženog lica. Ovo ti je poslednji san, pomisli gledajući nepomičnog čoveka. Znao je da ne sme da okleva. Kad bi se pojavili u Fort Kenbiju igra bi bila završena. Sada samo jedan čovek zna gde su on i Elen — Šejn. Ali kada on u Fort Kenbiju otvori usta, njemu, Vakou, konopac ne gine.

Vako polako izvuče nož čije se sečivo srebrno presijavalo na mesečini. Čekao je još malo. Onda sa prodornim uzvikom zamahne bovi nožem. Začu se tup udarac. Nož se zari spavaču u grudi do korica.

— Prokletinjo, nisi baš dugo čekao — grmnu Šejn. Vako oseti hladan čelik revolvera na leđima i shvati da se prešao.

Šejn izađe iz šipraga u koji se bio sakrio. Vako samo što nije zaurlao. Drhtao je dok mu je Šejn vadio revolver iz futrole.

— Nisam bio sasvim siguran — osmehne se Šejn. — Ali tvoje oči, ti, izrode. Tvoje oči, koje me prate kud god se maknem, one su te odale.

— Trebalo je da znam — odvrati Vako bezglasno. Igra je bila završena i krv mu je ponovo postala hladna kao ledena voda. Imao je još samo jednu želju. Da bude mrtav. Na mestu. — Trebalo je to da znam — ponovio je melez, a da toga nije zapravo bio ni svestan — da ćeš nas ti odvući u Fort Kenbi.

— Ruke na leđa, ti podmukli kojote!

Vako je još uvek osećao pritisak hladnog čelika u leđa i poslušao je. Šejn je već imao pripremljenu uzicu, jer je znao da će kasnije imati samo jednu ruku slobodnu. On

je obmota oko Vakovih ukrštenih ruku i zaveza je, a onda zateže čvor.

Elen Sprajt spavala je kao zaklana. Šejn naredi Vakou da legne na tle. Ovaj odmah posluša. Onda ga Šejn obmota kao paket i preko svega pričvrsti ga lasom za jedno stablo.

Posle dva časa nebo je postalo svetlije. Šejn pride konjima i pregleda ih. Na svoj užas otkri on da njegov konj ramlje na levu prednju nogu. Jedna dugačka, šiljata bodlja zarila mu se duboko u meso. Šejn je nožem iščupa.

— Kako izgleda do podneva više nećeš imati nijednu životinju ili jednu koju ćeš sam morati vući, idući natraške, — začu zapadnjak Vakov pakostan glas za leđima. On steže šaku.

Rana koju je konj imao na nozi izgledala je loše, video je to i sam. Vako je zaista imao pravo, ali bi ga on, i pored toga, najradije tresnuo pesnicom posred lica za tu primedbu.

Elen otvori oči kad ju je Šejn dotakao po ramenu. Ona pogleda, osvrćući se oko sebe.

— Ah, mora da sam zaspala kao mrtva — reče najzad i podiže kosu sa čela. Onda njen pogled pade na Vako. Ona odbaci čebe u stranu i skoči.

— Šta ovo ponovo znači, mister Šejn? — Ona optužujući pokaza na vezanog meleza.

— Ništa naročito, leđi — odvrati zapadnjak kratko. — Vaš prijatelj je pokušao da me ubije u snu.

Elen je preneraženo gledala zapadnjaka. Kada je krenula polako ka Vakou, on je nije sprečavao. Razgovarali su tamo dosta dugo. Tako tiho da Šejn nije mogao da razabere njihove reči. Dok je zapadnjak sedlao konje Elen mu pride. U očima su joj bile suze, ali usne su joj delovale prkosno.

— Vako mi je sve ispričao. — Glas joj je zvonio izazivački i agresivno.

— Dobro. Onda je sve u redu — osmehne se Šejn ironično. — Nemojte mi još samo reći da ga pustim, jer on to nije uradio. Znam da nije, ali je pokušao.

— Nije tačno — usprotivi se Elen. — Vako to nije smeo da uradi. I ja sam mu to takođe rekla.

— Bravo! — uzvikne Šejn. — Kada bi ovde bilo cve-

ća, nabrao bih vam ceo buket, leđi! Nadajmo se da ćete ostati kod svog mišljenja kada se Vakou omota uzica oko vrata. U svakom slučaju uzdam se da ćemo se pojaviti u Fort Kenbiju čitave kože, a dotle mi nemojte više stvarati nikakve teškoće.

— Čekajte, mister Šejn! — Ona energično obrisa suze. Njene oči gledale su zapadnjaka divlje i odlučno. — Vako je rekao da još uvek postoje dve mogućnosti.

— Interesantno — nasmija se Šejn, gledajući je kroz proreze očiju. — A to su?

— Ja ću otići sa njim. Ja i pola našeg novca. Ili ću se ubiti. Ja sam to čvrsto odlučila, mister Šejn. I vi bi to trebalo da znate.

*

Šejn je i drugu futrolu sa puškom pričvrstio za svoje sedlo. Vakov kolt bio je zadenut za njegov opasač. Nož je bacio. Više oružja nije bilo, a zapadnjak je, radi svake sigurnosti, ipak pregledao bisage Eleninog konja.

Elen je jahala napred. Vako je vezanih ruku i na Šejnovom lasu tabanao za njom. Talasasti brežuljci činili su predeo nepreglednim. Ali Šejn je znao da svakog trenutka mogu naleteti na Navahose koji su krstarili ovuda. Povrh svega obistinile su se njegove slutnje i Vakovo predviđanje. Konj je vukao nogu. Najzad Šejn sjaha i pogleda mu pažljivo nogu. Bila je jako ozleđena. Krvarila je. Životinja nije mogla još dugo izdržati. Nije se poboljšala situacija ni time što Šejn više nije uzjahao, jer je, na kraju, morao da vuče životinju za sobom.

Bilo je već podne. Konj stade, onda odjednom zarza, što je manje ličilo na njiskanje, a više na bolno cviljenje nekog psa, onda odjednom posrte i ostade da leži.

Vako se, smijuljeći se, približi. Držao je oči čvrsto zatvorene. I pored ubistvene vrućine niz njegovo lice nije kliznula ni kap znoja. Sa indijanskom krvi nasledio je i neverovatnu izdržljivost. Šejn izvuče polako kolt iz futrole i prisloni cev životinji koja je mirno ležala iza uha.

— Ja to radije ne bih radio, amigo — javi se Vako. —

Pucanj će nam začas natovariti na vrat sve Indijance u okolini.

Sejn steže pesnicu. Vako je, naravno, bio u pravu. Ali teško mu je padalo da gleda ovu jadnu životinju kako se muči.

— Glavu gore, amigo. Konj je već na onoj strani crte između života i smrti. Pusti ga na miru. — reče Vako tiho.

Zapadnjak se osvrte i pogleda meleza. Video je sa- učešće u Vakovim očima i shvatio da i Vako oseća isto što i on sam.

— Očekuješ li sad neko izvinjenje od mene? — upita i pogleda ga ljutito.

— Ne. Bolje moju pušku. Upravo će nam biti potrebna — nasmeja se melez i pokaza glavom prema napred. Šejn se okrene.

Navahosi su stajali na ivici brežuljaka, sa njihove leve strane. Šejn ih prebroja. Bilo ih je petnaestek. I Elen je otkrila ratnike, što je potvrdio njen uplašeni krik.

Šejn preseče Vakove veze na rukama i pruži mu njegovo oružje.

— Konj je mrtav, nisam pogrešio — vikne melez i zakloni se iza tela životinje. Šejn u jednom skoku leže kraj njega.

— Vрати se, bebi i sjaši — povika Vako. Elen skoči iz sedla i dotrči. U istom trenutku pojavi se jedan Navaho na vrhu brežuljka i pusti prodoran krik, koji ostali prihvatiše.

Navahosi su krenuli. Jahali su po dvojica u cik-cak liniji, ukrštajući se međusobno. Kada su stigli na domašaj pušaka, poteraše tri konja bez jahača napred. Elen se priljubi kraj Šejna na tle. Odjednom je nastala tišina.

— Evo vam... Vakov kolt — šapnu zapadnjak i pruži joj oružje. — Za rukovanje ne treba veliko znanje. Ne morate ga repetirati. Dovoljno je da snažno pritisnete oroz.

Tri strele zazviždaše jedna za drugom i zariše se u mrtvog konja. Jedna zakači Vakoa po ramenu. Šejn ugleda krv, ali Vako samo kratko pogleda, zavrte glavom, nasmeja se i nastavi da puca.

Kada se krug napadača oko njih zatvorio, okrete se

Šejn u suprotnom pravcu i ispali seriju metaka. Jedan od napadača podiže ruke i uz bolan krik sruši se na tle.

— Dolazi nam poseta, amigo — povika Vako za Šejnovim leđima. U istom trenutku začu se jasan zvuk trube. To je bio znak za napad.

— Haleluja! — grmne Šejn što je glasnije mogao, posla još jedan metak za Indijancima koji su se povlačili. Onda se osvrte.

— Hej, zar je to sve? — upita zbunjeno.

— Niko se više ne pojavljuje — odvrati Vako suvo.

Sedam plavih bluza bile su ceo odred. Jedan je držao izrešetanu trouglastu zastavu u ruci, drugi je trubom davao znak za zbor.

— Hvala nebesima, naredniče — povika Šejn, ustade i priđe vođi male grupe. — Dobro je da ste došli. Možete li nam ustupiti dva ponija koja su ostala bez jahača, jer smo u strašnoj oskudici s konjima?

Narednik izda odgovarajuće naređenje. Onda sjaha i pogleda braonice. Kada je otkrio Elen, koja je ležala iza konja, dodirnu u znak pozdrava sa dva prsta šapku. Onda se obrati Šejnu i Vakou:

— Šta tražite vi, džentlmeni, u ovom vašljivom kraju?

Narednik nije bio od onih starih delija koje su po dve decenije kavalerijske službe proveli u ovakvoj zabiti. On nije mogao imati mnogo više od dvadeset godina i bio je upaređen kao kadet koji je tek stigao iz vojne akademije.

Vako pogleda Šejna kroz sužene proreze kapaka. Još uvek je držao pušku u ruci. A cev je bila usmerena u zapadnjakov trbuh. Osmehnuvši se, krene Šejn ka njemu i skloni cev u stranu.

— Budi oprezan sa tom stvarčicom, amigo. Ona može neočekivano da opali.

— Bez brige. — Sada se Vako nasmejao. — Nema više nijednog metka u magacinu. Ni u cevi.

— Pusti me da vidim. Čovek može i da pogreši. — Munjevitim pokretom istrže mu zapadnjak pušku iz ruke, podiže je u vis i pritisne obarač. Puška glasno škljocnu, ali na prazno.

Narednik je s nerazumevanjem gledao čas jednog, čas drugog.

— Morate znati da smo mi stari prijatelji, naredniče — osmehne se Šejn. Ja ga dobro znam. On je nekiput malo neoprezan. Ali, kao što ste приметili, ja sam oprezan.

Narednik se zvao Tom Vajler. Kada je Šejn rekao svoje ime, narednik ga čudno pogleda, ali ne reče ništa.

— No, hajde, govori. Kaži naredniku da smo krenuli preko, u Arizonu — obrati se Šejn Vakou sa prijaznim osmejkom.

Vako kratko nešto progundā. On je još uvek bio u nedoumici da li će Šejn da otkrije karte. Zato je napregnuto čekao i posmatrao zapadnjaka iskosa, kao da će se u sledećem trenutku dogoditi eksplozija. Ali Šejn se i dalje osmehivao, ne menjajući izraz na licu.

— Da, tako je kao što moj partner kaže — najzad progovori Vako. — Krenuli smo u Arizonu. — Zna li, možda, kakva je situacija u planinama. Preti li mom partneru i meni kakva opasnost?

— Hm — razmišljao je narednik. — Tamo nećete baš imati mnogo sreće, mister Vako. U planinama je i đavo izgubljen. Mislim u brdima Čuska i iza njih u Bonito kanjonu. A sada i u celoj okolini. Jedino kada biste se uputili prema utvrđenju.

— Da vi možda niste iz Fort Kenbija? — umeša se kao slučajno Šejn.

— Da, mi smo iz Fort Kenbija.

— Onda se nalazite već dobro parče na putu — primeti zapadnjak. Narednik ga ponovo nepoverljivo i ispitivački pogleda. Nešto mu očigledno u svemu ovome nije bilo u redu. On oprezno reče:

— U pravu ste, mister. To je dobar komad puta. Volio bih da smo bliže utvrđenju.

— Nadam se da ćemo se provući — primeti Šejn. — Mada okolina nije baš tako sigurna.

Dva vojnika dovedoše zarobljene konje, pa ih predaše Vakou i Šejnu.

— Žao mi je što nema i sedla za vas — izvinjavao se narednik. Vako ga hladno pogleda.

— Nemojte se zbog toga uzrujavati, generale. Ja mogu da jašem i na čebetu.

— To teško mogu sebi da predstavim — vrati mu Vajler zajedljivo milo za drago i okrene mu leđa. — Pola sata odmora — saopšti vojnicima.

— Nisi mu baš u volji, amigo — primeti Šejn.

— Ima mnogo ljudi koji imaju nešto protiv Indijanca, pa kad su oni to i samo delimično — promrnilja Vako grubo. — Ali ja imam utisak da on ima i nešto protiv tebe, partneru. A ti zaista ne izgledaš kao Indijanac.

Jedan od plavokaputaša im pride i ponudi im po gutljaj brendija. On je zaista izgledao kao neki stari Indijanac i imao je stas grizlija.

— No, kako vam izgleda naš mali general? — upita, cereći se.

Šejn je od početka imao utisak da konjanici nisu baš prirasli srcu svom naredniku. Sada je to bilo i izrečeno. Zapadnjak pogleda naramenice vojničkih koporana. Još su se videla mesta gde su bile prišivene oznake čina.

— Tude bluze ili ste ražalovani? — upita.

— Degradirani, mister. Neprikladan način života. Viski i to... — Čovek pozdravi. — Vojnik Mark Cojn, pre šest sedmica još narednik Mark Cojn.

— Tako to brzo ide u armiji — Šejn se smešio saosećajno.

— Naročito onda, kada čovek ljubljenom komandantovom sinu nagazi na nogu — nasmeja se Cojn. — I sada... Primetili ste da ljudi ne trpe, zar ne? — Sa izrazom besa na licu gledao je narednika u leđa.

— Niste valjda time hteli reći da je narednik sin komandanta Fort Kenbija? — upita Šejn prencraženo.

— Tako je.

— I nemate oficira?

— Otpušteni, mister. Razjureni su na sve strane. Obično su bile u pitanju priče sa ženama i slično. Ko bi ga znao? Sada služimo pod miljenikom gospodina oca.

— Otkud ste se zapravo našli ovde? — prekide ga Vako.

Mark Cojn diže iznenađenq glavu.

— Nije vam to rekao? — Vako i Šejn zavrteše odreč-

no glavom. — Komična priča — mrmljao je degradirani narednik. Ne lunjamo mi ovuda bez razloga. Pre otprilike sedmicu dana krenuli smo u planine Čuska. Očekivali smo jedan najavljen transport municije koji je trebalo da dođe iz Fort Vingejta, ali je na njega bio izvršen prepad.

— Pojahali ste im u susret? Ne mislite li da je sedam ljudi ipak premalo, naredniče?

— Jasno, mister, jasno. I, molim vas, ja sam sada vojnik. Još nešto! Bilo nas je osamnaest. Poručnik Poster vodio je grupu. Juče u svitanje uleteli smo u zamku. Oko tri kilometra prema Milerovom ranču, ako znate gde je to. Tamo je poginuo.

— A ostali? upita Elen tihim glasom. Cojn je pogleda čelično sivim očima.

— Mrtvi, madam. Svi mrtvi i skalpirani. U isto vreme, iza nas je planuo ranč i masakrirani su stanovnici.

— A transport sa municijom? — javi se Vako.

— Ako hoćete da znate šta ja zapravo mislim, oni su otpisani. Nikada više neće doći. Ili im je na vreme sinulo pa su okrenuli natrag.

— Odmor je završen — začu se narednikov glas.

Cojn ustade. Povuču poslednji gutljaj koji je još ostao u boci. Onda krenu, ali se na tren zaustavi i reče Vakou:

— Još nešto da vam kažem! Pazite malo na vašu nevestu. Naš narednik, pa, znate već...

Vako i Šejn držali su se kraja kolone. Elen je jahala pred njima, kraj Marka Cojna.

— Sa tobom nikako da budem načisto, amigo — obrati se Vako zapadnjaku. — Mislio sam da ćeš ti odmah da rastrubiš stvar. Da se nisi možda predomislio? — Pogleda ga oprežno. Da ne misliš da postaneš moj partner, a ja o tome još ništa ne znam?

— Nemoj time razbijati glavu — odvrati Šejn. — Sve dotle dok torbe s novcem o mojim bisagama vise, biće sve u redu. Sem toga, mi sedimo u mišolovci. Ili možda još uvek misliš da jašeš za Arizonu?

— A, tako je to! — Vakou se skupiše oči. Zatim ućuta. Stvar je za njega izgledala rešena.

Kada je počelo da se smrkava, ulogorili su se na jednoj padini. U dolini je još bilo vidno, a brda s leve i desne strane izgledala su bliža. Cojn im reče da imaju još oko

deset časova jahanja. Ali konji su tražili dobar odmor, mada se činilo boljim rešenjem kad bi ostali preko noći u sedlu.

Narednik Vajler im do kraja dana više nije poklanjao pažnju. Ali Šejn je primetio da on često zaostaje s čela kolone i vraća se nazad. I svaki put bi odmerio Elen glavnim pogledom.

— Bolje da devojka spava između nas dvojice šapne Šejn Vakou. Melez se bestidno osmehne.

— Seti se da je obećala da će se ubiti. Ja je već dovoljno dugo poznajem. Ona obično drži do onoga što kaže.

— O keaj, sad mi je sinulo da ona još ima tvoj kolt — potvrdi Šejn. Poterao je konja malo brže i sustigao devojku. Međutim, kada se vratio dao je do znanja Vakou da nema predstave o tome gde bi mogao biti taj kolt.

— Trebalo je još na mestu prepada da joj ga uzmeš — primeti.

Revolver je možda sakrila negde u odeći. Ali tu nije bilo pomoći. Zapadnjak nije mogao da je pregleda onako kako se pregledaju vojnici na smotri. A kada i Vako ponovo ima svoju „vinčesterku”, onda je sve svejedno.

Bilo je već skoro jutro kada se Šejn trže od jednog šuma. U trenu mu se u ruci našao kolt. Onda prepozna ogromnu priliku Marka Cojna, koji je stajao pred njim. Cojn stavi prst na usta i pozva ga da mu nešto pokaže. Šejn ustade i bešumno krenu za njim. Mesec je već zaisao ali je bilo ipak dovoljno svetlo da su se bilski objekti mogli videti.

— Momak se cele noći ovuda šunjao — prošapta Cojn. Stajao je i pokazivao ka obližnjim stenama.

— Do đavola! O kome to govorite?

Cojn se osmehne.

— Mala koja je s vama zapaia mu je za oko. Ona je malo pre šmugnula između stena, a naš jadni naredničić pojurio je pravo za njom.

Šejn pogleda Cojna s nevericom.

— Nije ono što vi mislite, mister. Verujem da je devojka jednostavno morala... znate već... — osmehne se Cojn. — Ali dobri Vajler se valjda ponadao...

On umuče. Stigli su do stena i u tom čuli jedan potmulikrik. Šejn je napregnuto slušao. Krik se ponovio.

— Brzo! Platiće mi to! — Šejn ulete između stena. Neko krkljanje dopre do njega. I onda ih ugleda. Elen je ležala na tlu, a narednik preko nje. Rukom joj je pritis-kao usta da ne više.

Zapadnjak htjede da jurne napred, ali oseti kako ga je zgrabila jedna ruka. Kao mengele.

— Pusti mene, prijatelju. Bar ću da se naplatim za ono što se dogodilo u tvrđavi.

Cojn u dva skoka stiže na poprište. Sručio se kao lavina. Šejn začu snažne udarce. Elen odskoči. Šejn joj priđe i stavi joj ruku na usta.

— Ne vičite, Elen, ne vičite, šaputao joj je u uho. Drhtala je celim telom i pokušala da pokrije grudi.

— Prebiću te kao besno pseto! — zagrme jedan glas iza njihovih leđa. Šejn se osvrte i ugleda Vako, koji je zamahnuo koltom.

— Trebalo je već odavno da pomislim da si tu prokletu stvarčicu uzeo od nje — progundā Šejn.

— Ovaj put ću te napuniti olovom — dahtao je Vako. — Rekao sam ti da je ona moja žena. — Možda bi on i pritisnuo obarač, ali je Šejn stisnuo Elen uz sebe, pa je rizik da pogodi devojkū bio suviše velik.

— Ne, Vako. Nije on to uradio — viknu Elen. — Narednik je. Šejn me je oslobodio.

Iza njih se pojavi masivna Cojnova silueta. Lice mu je sijalo od zadovoljstva.

— Verujem da sad izgleda još gore nego pri onoj tuči u kantini — reče sa uživanjem.

— Nadam se da te nije prepoznao — nasmeja se Šejn.

Vako obori kolt. — A ja pomislio... — promrmlja.

— Pa ti si stvarno ljubomoran — primeti Šejn po-drugljivo. — A ja mislio da ti je samo novac važan.

— Grešiš. Ja hoću oboje — Vakov glas je opet bio leden. — I ja ću to postići, možeš biti siguran.

Narednik Vajler je izgledao kao da se tukao sa medvedom i tako mora i da se osećao. Oba oka su mu bila plava i skoro zatvorena. I uniforma mu je bila prilično raščupana, pa više nije izgledao kao da se tek izlegao. Ljudi su se potajno smijuljili. Ali nisu se usuđivali da postavljaju pitanja. Sem jednog. Bio je to — Mark Cojn!

— Imali se lošu noć, naredniče? — upita sa prizvukom neskrivenog uživanja u glasu. Vajler mu uputi jedan uništavajući pogled i čvršće steže kolan konju. Kasnije Sejn primeti Cojnu:

— Zar to nije bilo previše upadljivo, amigo? Zbog toga može da te preda ratnom sudu. Podmukli napad na isturenom položaju. Konopac ili kugla. Trećeg izlaza u tom slučaju za tebe ne vidim.

Cojnove oči mirno su počivale na zapadnjaku.

— On to ne može znati, mister. A vi, vaš prijatelj i devojka takode cete ćutati.

— O tome ne treba da brinete, Cojn. Mislio sam samo da on možda pretpostavlja ko ga je tako udesio. Ali ne može ništa dokazati.

— On ili ja, mister — reče Cojn tiho. — Nema treće kombinacije. A ja mislim da on to takode zna. Prekjuče je već pokušao. Bilo je to za vreme onog prepada. Hteo je u jednu pukotinu da me gurne. Ali nisam ni ja od juče. Sledećih dana se što-šta može dogoditi, prijatelju.

Okolo dva kilometra dalje otkrili su perima ukrašeno koplje, zabodeno u zemlju. Gomila skalpova, viorila se kao zastave na vetru. Vajler zaustavi konja i počeo da zuri kao opčaran u koplje. Bio je beo kao zid. Okrete se i viknu drhtavim i jako prigušenim glasom:

— Hej, Cojn, pogledaj malo okolo. Ali utuvi sebi u glavu da Navahosi mogu ovde da iskrсну iza svakog žbuna. Mi ćemo pokupiti njihove trofeje.

Sa stojičkim mirom i osmehom na usnama posluša Mark Cojn naređenje. Pretraživši žbunje, dojahao je ponovo do koplja. Ljudi su držali karabine na gotovs. Ali ništa se nije videlo. Buljili su, kao i Cojn, u koplje. Cojn

je petljao oko koplja, ali se odjednom njegova ruka trže i on razjareno kriknu.

Svi se zagledaše u njega.

— Ovaj skalp sa smeđim uvojcima — proštenja on — to je skalp poručnika Postera.

Onda se ponovo uspeo da obuzda. Kao da se neki inat probudio u njemu, on diže koplje i htede da ga pruži naredniku, ali Vajler nije hteo ni da ga dotakne, kao da nije u pitanju zašiljeni drveni štap nego živa otrovna zmija.

— Pažnja, naredniče, oni dolaze! — viknu jedan od ljudi.

Vajler okrete glavu.

— Pažnja! Napravite krug — začu se njegov promukao glas.

— Samo mirno, mister Vajler — nadvladao je sav žamor Cojnov duboki glas. On pretraži pogledom uzvišenja. Navahosi su držali dve uzvišice: jednu levo i jednu desno od njih. Nisu ih mogli izbeći. Morali su da prođu kroz usek između uzvišica.

— Cenim da ih ima oko pedeset — tvrdio je Cojn. — Ali neće krenuti napred da nas napadnu. Čekaće dok se ne nađemo između njih u useku. Trebalo bi da to prokletu koplje sklonimo ispred našeg nosa.

— Sjaši! Napravi krug! Naređujem! — vikao je Vajler kričavim, histeričnim glasom, pošto su ljudi oklevali da poslušaju njegovo prvo naređenje.

Sejn odjaha do čela kolone.

— Mislim, naredniče, da je mister Cojn u pravu. Navahosi neće jurišati na nas. Devet karabina i „vinčesterki” napravile bi među njima gomilu mrtvih i to i oni džentlmeni od preko znaju.

— Vi ste civil — viknu Vajler besno. — Zato držite jezik za zubima.

— Čoveče — odvrati Šejn mirno — vi ste potpuno van sebe. Promenite bolje naređenje u smislu onog što je rekao mister Cojn. Tako ćemo bar imati neku šansu da živimo stignemo u utvrđenje.

— Odstupite! — planuo je Tom Vajler. Njegov glas parao je Šejnu uši. — Vorker, Paton, uhvatite ovog čoveka! — On pokaza na Šejna. On izvuče teški kolt i upe-

ri na zapadnjaka. Mark Cojn je stajao tu, osmehujući se, ali ništa nije kazao. Oba vojnika se približiše. Gledali su obojica u Cojna, kao da očekuju da im on izda naređenje.

— Pošaljite oba čoveka nazad ili ću vas skinuti iz sedla — dopre Vakoov odsečan glas. Sada je njegova puška bila uperena u narednika. Vajlerovo lice obli crvenilo. Prsti su mu stezali dršku revolvera kao da hoće da je zdrobe.

Vorker i Paton su stajali, osmehujući se. — Šta treba da radimo, naredniče? — upita Vorker. On i Paton bili su prekaljeni vojnici i mrzeli su mladog Vajlera kao i Cojn.

— Predstava je završena — zaključí Cojn mirno.

— Poslaću te na vešala, Cojn — kevtao je Vajler.

— Zbog čega, naredniče? — upita Cojn sa nevinim izrazom lica. On podiže ruku i pokaza prema brežuljcima. — Mislio sam na Indijance. Oni su otišli, mister Vajler, što vi, dok je trajala ova rasprava, niste primetili.

Tom Vajler pogleda gore. Sve njegovo uzbuđenje i nemoć, ali pre svega strah od Navahosa ogledali su mu se na licu.

— Uzjašite ljudi! Moramo dalje odavde! — On se je dva pope u sedlo. Njegov nemir preneo se i na životinju koju je jahao. Najzad se skrasi na ledima konja. Pokazujući rukom pravac, komandova ponovo:

— Odeljenje u galop, marš!

Istovremeno on pojuri na Cojna koji mu je stajao na putu. Panterskim skokom dograbi se Cojn uzdi životinje i u trenutku uspe da je zaustavi i smiri.

— Šta to treba da znači, mister Cojn? — zagrme Vajler.

— Pravac, naredniče. Krenuli ste u pogrešnom pravcu.

— Jesi li pošasavio, Cojn? Moramo potražiti drugi put do tvrđave. Tamo nećemo proći.

— Nema nijednog puta kojim možemo proći, ako Navahosi to neće. — Cojn skoči na svog konja, kojeg mu je priveo Vorker i uputi se ka useku između brežuljaka, koji su ležali pred njima. — Pokret, marš! Vorker i Paton, obezbeđujte strane!

— Ti mora da si se prepio, Cojn — siktao je Vajler. — Ko ovde izdaje naređenja...

Ali njega više niko nije slušao. Pognutih leđa, jahalo je odeljenje napred.

Kasno popodne pokazala se tvrđava na ulazu u Bonito kanjon, zasenčena moćnim, nadnesenim vrhovima Čuska planina. Narednik Vajler je još uvek natušenog lica jahao na začelju kolone. Ne jednom pokušao je da uhvati Elenin pogled.

Mark Cojn, koji je sve vreme komandovao odeljenjem, podiže ruku. Jahači stadoše. Cojn se osmehne Vorkeru i Patonu, koji su bili tik iza njega. Onda okrete konja. Vajler ga ne pogleda čak ni kad je ovaj svoju životinju zaustavio kraj njega.

— Mislim da bi sada trebalo da se postavite na čelo, naredniče — reče mu mirno.

Vajlerova pesnica se steže.

— Ja ću vas poslati na ratni sud, Cojn — promrmlja.

— O tom vašem stanovištu još ću razmisliti — odvrati Cojn suvo. — Mi smo do tvrđave stigli bez ikakvih daljih neprilika. Ako se brinete da će ljudi kad stignu u tvrđavu, otvoriti usta, ja ću ih već umiriti.

Vajlerove oči su do sada nemirno šetale. Ali sad pogleda Cojna. Po licu mu opet izbi rumenilo. Mržnja prema tom čoveku rvala se sada u njemu sa strahom da ne doživi blamažu. Pri pomisli na svog oca, obuze ga stid. Pukovnik Vik Vajler očekivao je od svog sina da pod njegovom komandom izbriše sramotu što je izbačen sa vojne akademije.

— Još ću razmisliti da li ću vaše izvinjenje još jednom prihvatiti — procedi Vajler stenjući. Onda podbode konja i odjaha na čelo. Nije se usuđivao nijednom vojniku da pogleda u oči. Mark Cojn ga isprati ironičnim pogledom. Približivši se Šejnu, obrati mu se tiho:

— Još dve karte, ser. Udvostručujem ulog.

— Mislim da je i sada već dovoljno visok — odvrati zapadnjak.

— Meni je samo žao starog — progundā Cojn namrštenog čela. — Takvog sina zaista nije zaslužio. Pukovnik Vajler se u životu itekako namučio. Uvek u bitkama, on nema manje ožiljaka na svom telu od mene.

Sa tornja kraj vrata odjeknu znak trubom. Ljudi na palisadama mahali su i dovikivali, ali ih je oštar vetar iz kanjona nosio na drugu stranu. Onda se otvoriše teška vrata.

U punom redu i tišini, dobrog držanja ujaha odeljenje. Pod nastrešnicom komandantske barake posmatrao je dolazak jedan sedokosi čovek u uniformi. Nosio je oznake čina pukovnika. Stisnutih očiju gledao je zaustavljen odred. Mlada, vitka devojka duge plave kose mahnu prijateljski.

— No — progundā Vako. — Najzad smo tu. Ali kada ćemo poći ponovo na put? — On pogleda Šejna iskosa. — Kako ćemo dalje, amigo, šta ti misliš?

Šejn zaustavi pogled na građevini pred njim, iznad koje je stajala tabla: „Kantina”.

— Zašto pitaš mene, amigo?! Pitaj bolje ljude tamo preko — odvrati promuklim glasom.

Vako pogleda u pravcu koji je Šejn označio. — Prokletstvo! — ote mu se. — Ti misliš da su to oni?

Bila su šestorica. Nosili su nisko opasane koltove kao profesionalni revolveraši. I tako su i izgledali. Stajali su pod nastrešnicom i netremice gledali na ovu stranu.

— Bili su brži od nas. Ali oni nisu najveći deo vremena vukli dva konja — primeti Šejn.

— Za kim su oni krenuli, amigo? — podmuklo se smijuljio Vako. — Za tobom ili za mnom ili Elen?

Kao po komandi podoše im šestorica ubica u susret. Raširivši se, počeli su da se približavaju.

— Cenim da ćemo to uskoro saznati — odgovori Šejn suvo i pomeri pojas sa revolverom u desno.

Oni se približiše na nekoliko koraka, a onda petorica od njih stadoše. Stajali su opušteno sa hladnim osmejkom

na licu. Jedan se, međutim, sasvim približi. Jedan omanji, nabijeni tip od otprilike trideset pet godina. On je bio jedini koji nije baš sasvim izgledao kao ubica, ali ipak tvrd i opasan. On ovlaš prede pogledom preko Vakoa i Šejna, onda gurnu šešir prema potiljku i uputi Elen ljubazni osmeh.

— Helo, mis Sprajt!

— Dobar dan, mister Horbi! — odvrati devojka nesigurnim glasom.

— Poznajete gospodina? — upita je Šejn.

— Da. Mister Horbi je nameštenik Vels Fargoa u Farmingtonu — objasni devojka, čiji je glas postao nešto sigurniji. Ali njene oči su još igrale od nemira i straha.

— Vi ste imali ogromnu sreću, mister — obrati mu se zapadnjak nehajno. — Mslim u odnosu na Navahose, koji su iznenada postali nestašni.

— Da — odvrati Horbi. — Veoma veliku sreću. Što se za vas i mister Vako ne bi moglo reći.

— Grešite — umeša se Vako svojim grlenim glasom u razgovor. U njegovom glasu nije se osećala napregnutost, koju je krio. I mi smo srećno stigli do tvrđave i ovde smo, nadamo se isto toliko sigurni kao i vi.

— Ne sasvim, mister Vako — reče Horbi. — Za vas i Šejna je ovde putovanje okončano. A što se tiče mis Elen, njen otac brižno i pun neizvesnosti čeka da mu od vas odvedenu kćerku što pre vratimo. Mis Elen i opljačkani novac. — On se zvonko nasmeja. Pet tipova za njegovim leđima mu se pridružiše. — Uzgred, gde je novac?

— Kod mene — javi se Šejn spokojno. — Nadam se da niste smetnuli s uma, mister Horbi da novac pripada velikom broju ulagača. A oni su mene ovlastili da im ga vratim.

— To nema uopšte značaja, mister Šejn — objasni Horbi hladno. — Kad su sa vama sklapali ugovor, oni nisu znali da ste vi ucenjeni i progonjeni bandit. Preduzeće kod koga je novac siguran treba da ga prebaci. A ono se zove Vels Fargo.

— Sad je jasno, amigo — osmehne se Vako. — Oni nas traže obojicu. Hteo to ti ili ne, sada smo partneri.

Šejn ga bezizrazno pogleda.

— Izgleda tako, kompanjero.

— Nadam se da vidite da ste bez šansi — reče Horbi pobedonosno. — Zato siđite iz sedla i podignite ruke.

Vako i Šejn se pogledaše.

— To je sasvim lično gledište, — odvrati Šejn. — Pitam se koliko vojska dozvoljava da se neko meša u njene poslove.

Na ovo pitanje je neočekivano brzo stigao odgovor. Jedan koji nisu očekivali. Ni on ni Vako. Jedan oficir sa oznakama čina kapetana, praćen jednim narednikom i šest vojnika stiže do njih. On se postavi kraj Horbija i pogleda prema zapadnjaku.

— Da li je vaše ime Šejn, mister?

— Moj otac me je tako nazvao — osmehne se zapadnjak.

— A vi ste Vako, je li tačno?

Kapetan se onda obrati melezu:

— Lepo ime, ser. Ponosim se njime.

— Po naređenju komandanta dužan sam da vas pritvorim. Siđite s konja. Do daljeg o vašem oružju brinuće se moji ljudi.

— I ti imaš još nešto protiv Indijanaca — nasmeja se Vako, okrenut Šejnu. — Mogli smo komotno da ostanemo i tamo.

— Ovde u svakom slučaju nećete biti skalpirani — primeti kapetan.

— E, pa, hajdemo — reče Šejn na svoj poznati način. — Jedan tako ljubazan poziv ne smemo odbiti, amigo. — On sjaši i podiže ruke. Vako je sledio njegov primer. Horbi je hteo pune bisage sa Šejnovog konja da skinе. Ali tada se začu oštar glas kapetana:

— Sklanjajte ruke odatle, mister Horbi! Sve što ova dva čoveka nose sa sobom biće od vojske čuvano u sigurnosti do daljeg.

— Ali, mister... ali kapetane Mekenzi, opljačkani novac...

— Uzdržite se od bilo kakvih izjava, mister Horbi — posavetova ga kapetan. Ja imam svoje naređenje i sprovedu ga. Vaš protest možete uložiti kod pukovnika Vajlera. A sad se sklonite s puta i vi i vaši ljudi.

On upozoravajući pogleda pet revolveraša, koji su još stajali, ne shvatajući šta se to odjednom dogodilo. Ovo nije

bila glavna ulica malog grada gde su oni i njihovi koltovi davali ton svemu i gde su se najviše sa jednim šerifom i njihovim pomoćnikom morali nositi. Dokle god su bili u tvrđavi, njima su ruke bile vezane i ništa im nije pomagala njihova brzina. Ni Horbi nije mogao da podnese svoj poraz, već odvrati drhćućim glasom:

— Ja ću još o tome porazgovarati sa pukovnikom Vajlerom.

— U redu, čoveče, budite bez brige — odvrati oficir. Onda pride Elen i sa kavaljerskim manirima pomože joj da siđe s konja.

Vojnici staviše Šejna i Vako u sredinu. Razoružase ih i otpratiše preko dvorišta do jedne niske, male barake, čiji prozori su sa debelim gvozdanim šipkama bili osigurani.

Bio je to zatvor.

— Raskomotite se prijatelji — osmehne se narednik. — Preko imamo još jedan bunker. Uveravam vas da je tamo mnogo neprijatnije nego ovde, u baraci.

Zatvorenička baraka bila je jedna jedina velika prostorija. Imala je četiri dvostruke klupe, uz svaki zid po jednu. Na jednoj je već ležao jedan Indijanac. Nosio je plavu uniformu, ali je bio bez kape, pa mu je ćelava glava izgledala kao skalpirana.

Napolju izvan barake stajao je jedan stražar. Šejn se ponovo odmače od prozora i osvrte se oko sebe. Pogled mu se zaustavi na Indijancu.

— Cuni? — pita on. Za onog ko je poznavao Indijance to je značilo da je Šejn prepoznao kom plemenu pripada zatvorenik.

— Cuni — potvrdi Indijanac ravnodušno. Njegovo lice je bilo bezizrazno.

— Imaš li ti i neko ime, veliki ratniče? — upita ga Vako.

— Jakobo su me nazvali bledoliki.

— Pripadaš armiji? — upita Šejn. — Tvoja uniforma je u dosta lošem stanju.

— Zašto si se našao u zatvoru? — hteo je melez da zna. — Da li si popio suviše vatrene vode?

— Bledolikima su Indijanci potrebni kao psi tragači — odvrati Cuni tiho. U njegovom glasu se osećala mr-

žnja. — Kada više ništa ne može da primeti ili pobrka stvari onda jednostavno ubiju crvenog čoveka. — On otpljunu sa izrazom gadenja na licu i okrete se ka zidu.

Horbi i njegovih pet revolveraša sedeli su okruženi vojnicima za jednim stolom u kantini. Horbi se sa mračnim raspoloženjem vratio od komandanta.

— No, šta je bilo, mister Horbi? — upita Kerion, jedan dugonogi tip sa rošavim licem. Svi su ga držali za najbržeg među njima i kada bi on otvorio usta, ostali bi ćutali. Svi su s napregnutim iščekivanjem gledali u gazdu.

— Stari je digao nos višlje od stražarske kule kraj kapije — zareža Horbi besno. — Pre nego što nam oba tipa, zajedno s novcem izruči, hoće o celoj stvari da stekne sopstvenu sliku.

— Ako do svitanja ne izađemo iz ove proklete tvrđave, klopka će biti potpuno zatvorena — primeti Kemper, snažni momak sa lukavim, lisičijim licem. Ovaj put, kažem vam, Indijanci će nam zapržiti čorbu.

— Glupost. Ovde smo sigurni — promrmlja Čemp, koji je sa ukrštenim ožiljcima od noža izgledao kao sam Đavo lično. Lader i Vud, koji su izgledali kao braća, ćutke potvrdiše.

Kemper ih pogleda podrugljivo. — Sigurni? — upita. — Ovde, u tvrđavi? Terate me da se smejem. Oni su, koliko sam čuo, u poslednjih osam dana izgubili trideset vojnika. Trideset od sto dvadeset! Koliko znam da računam to je četvrtina ljudstva. Zalihe hrane dovoljne su još za najviše tri sedmice. A ni sa municijom ne stoje bolje.

— Otkud ti sve to tako dobro znaš? — upita Lader.

— Druži se s ljudima, kao ja, pa ćeš i ti što-šta čuti — odvrati Kemper poučno. Zna li šta ova tvrđava predstavlja? Jednu prokletu klopku za pacove! I ako mi na vreme ne dignemo sidro, mi ćemo biti ti pacovi.

Horbi protrlja čelo. — Možda je Kemper u pravu — promrmlja. Nije se osećao najsigurnije i to se na njemu videlo. On je dovoljno dugo proveo na kočijaškom sedištu, vozeći za Vels Fargo, pa je znao Indijance. Kada Na-

vahosi odluče da se udruže i mobilišu sva plemena, onda i za Fort Kenbi i za sve unutra izgledi nisu najbolji.

— Ako je situacija tako loša, nemamo više nikakve šanse da se probijemo nazad za Farmington — primeti Vud, čije se lice sijalo od sala.

Kemper hladno pogleda ostale.

— Mi moramo odavde da isparimo pre nego što Indijanci potpuno ne opkole tvrđavu, jer onda ni miš neće moći da se provuče. Ako prođemo kroz indijanski obruč, sve ostalo je dečja igra. Kladim se da posle toga nijedno pero nećemo više uz put sresti. — On trijumfalno pogleda u krug lica oko sebe. — Sva će se plemena okupiti oko tvrđave, mislim da je to dosta jasno.

— Vođo, on je u pravu — složi se Kerion tiho. — Idite još jednom do pukovnika i razgovarajte sa njim, upotrebljujući sva sredstva pritiska!

— I ako se on ponovo ne bude složio? — upita Horbi ljutito.

Kerion ga hladno pogleda. — Onda nam neće ostati nikakav izbor, mister Horbi. Onda ćemo morati Vajlera sa oružjem u ruci naterati. Kada ništa drugo ne preostane, uzećemo ga... — U sred rečenice on ućuta. U daljini su odjeknuli pucnji. Odjednom svi postadoše glasniji. Pucnji su se približavali.

— Do đavola — riknu Kerion. On skoči tako naglo da se njegova stolica preturi i pade na pod. On izjuri napolje. Svi ostali krenuše za njim.

Dva vojnika su podigla teške grede i otvarala kapiju. Odozgo sa palisada zagrmeo je glas:

— Požurite, vi tamo, inače ćemo imati Indijance u dvorištu!

Nekoliko jahača ugalopiraše kroz vrata. Dvoje-troje bili su ranjeni, ali su se još držali u sedlu. Jedan kliznu sa konja i ostade nepomično da leži.

— Narednik Karner sa patrolnom grupom se vratio, ser! — raportira jedan od jahača.

Kapetan Mekenzi sa ozbiljnim izrazom lica.

— Hvala, naredniče Karner — odvrati. — Biće najbolje da izveštaj podnesete direktno komandantu.

Jedan od vojnika, koji se tu našao, pogleda ih dok su išli ka komandantu.

— Dvanaest ljudi je izašlo na zadatak — reče. — Sedam ih se vratilo. Od toga četvoro ranjenih.

— Ljudi, kako će to dalje ići — javi se drugi.

— Razlaz! Nestanite u vaša legala! — naredi jedan kaplar. Kerion i Horbi se pogledaše.

— Jeste li sada shvatili, mister Horbi? — upita Kerion, prigušenim glasom. — Ili ćemo noćas odjahati ili će kojoti pojesti naše leševe. Više ne вреди rizikovati da ostanemo ovde, u tvrđavi zarobljeni. Ako treba, dići ću u vazduh ceo Fort Kenbi da bih izašao.

— Idem još jednom da pokušam — reče Horbi i sam već jako uznemiren. Krupnim koracima uputi se u pravcu komandantove kuće.

*

— Otkud ti taj nož? — upita iznenađeno Vako, kada ga ugleda u Jakobovoj ruci. Bilo je to u isto vreme kada se Horbi po drugi put uputio ka pukovniku Vajleru.

— To sad uopšte nije važno — primeti Šejn. — Bitno je da ga ima.

Cuni ih pogleda. — Idemo kroz krov — reče tiho. — Jedan mora da pazi na stražara pred vratima.

— U redu — prihvati Šejn. — To će učiniti Vako. Ja ću ti pomoći. Cenim da ćemo za jedan sat napraviti dovoljno veliki otvor da bismo se mogli kroz njega provući. Ali šta onda, amigo?

Cuni je skinuo bluzu od uniforme. Njegovo nago, tamno porpsje bilo je snažno i mišićavo. On sleže ramenima.

— Sutra suviše kasno — reče. — Sutra cela dolina ouna Navahosa.

— On zaista ima pravo — javi se Vako, koji je stajao kraj prozora. — Upravo se jedna patrola vratila. Navahosi su ih do palisada lovili kao zečeve. Ali jedno ću ti reći, partneru, bez Elen ja ne idem. Radije ću ostati sa njom u tvrđavi.

Horbija je zaustavio stražar na vratima komandantove kancelarije. Morao je da čeka. Dosta dugo. On je besno pušio jednu cigaretu i cupkao tamo-amo. Onda se otvoriše vrata. Mekenzi i Karner izađoše. Ako se do tada Horbi još kolebao oko ozbiljnosti situacije u kojoj se nalazila tvrđava, njihova lica kazala su mu sve. Pukovnik Vajler stade kraj karte na zidu i okrete mu leđa. Kada se najzad ponovo okrenuo, pogleda pridošlicu mrzovoljno i nervozno.

— Šta hoćete još, mister Horbi? — upita. — Ja sada uopšte nemam vremena za civilne posete i razgovore.

— Ser, moji ljudi i ja želimo odmah da napustimo tvrđavu.

— Onda je napustite — odvrati Vajler nestrpljivo. — Niko vas ovde ne zadržava. Međutim, kada uletite Nava-hosima u šake, nemojte za to kriviti mene.

— To je naš sopstveni rizik — objasni Horbi, trudeći se da se pokaže spokojan. Zatim se nasmeja. — Onda, daćete nam oba čoveka i novac da iznesemo? A povešćemo, naravno, i mis Sprajt.

Jedan trenutak pukovnik je mislio da pristane i reši se ovog gnjavatora. On je sad zaista imao drugih briga. Ali tada oseti nešto prema toj devojci kao da je njegova rođena kći Emi.

— Devojka ostaje — objasni on odlučno. — Na to ne mogu pristati. Oba čoveka i novac možete uzeti sa sobom. Naravno, prvo ćete mi potpisati priznanicu.

Horbi je besneo. Ali šta je mogao? A i Elen mu je bila itekako važna.

— Razumem, ser — reče ipak.

— U redu, dođite za jedan sat ponovo. Do tog vremena će pismena potvrda biti gotova — reče Vajler i okrete ponovo Horbiju leđa. Dok je Horbi izlazio, uđe u kancelariju pukovnikov sin. Srevši se na vratima, pozdraviše se naklonom glave.

— Šta je ovaj hteo ponovo od tebe, oče? — upita Tom. Kada bi ostajali sami, vodili su razgovor familijarno. Pukovnik mu to nezainteresovano reče.

— Nije trebalo da pristaneš, oče. Ja sam ti već rekao da taj Sejn vredi dvadeset hiljada dolara. Ja sam ga odmah poznao, čim sam ga prvi put video. Njegove slike vi-se kao poternice na svim tablama šerifskih kancelarija, a i u novinama su objavili njegovu sliku. Dvadeset hiljada, oče. On pripada meni, jer sam ga ja u tvrđavu doveo.

— Ostavi me sad, za ime sveta, s tim glupostima na miru! — prasne pukovnik. — Tom, ja sad imam prećih briga. I ako će te to umiriti, kako sada stvari stoje, taj će Horbi izgubiti skalp, ali nikakvih dvadeset hiljada neće za tog Šejna inkasirati. I ako se ne desi nikakvo čudo, ni ti ne bi trebalo da vidiš nijednog centa od premije, čak i kad bi taj čovek ostao u tvrđavi.

Tom Vajler, prebledevši, ustukne korak nazad. Gle-dao je oca uznemireno. — Zar tako loše stoje stvari? — upita.

Pukovnik diže pogled i osmotri svog sina.

— Da, tako loše, Tome. I zato, iako pokušavam da nađem izlaz, ipak se plašim. Kad samo Emi ne bi bila ov-de — doda potišteno i uzdahne.

Emi i Tom su bili sestra i brat, ali jedno drugom tuđi. Jer oni su veliki deo svoje mladosti živeli odvojeno.

— Zašto je nisi ostavio u Bostonu? — odvrati Tom naprasito. — Devojka ovde, u indijanskom području, ne-ma šta ni da traži ni da nađe. — Slegnuvši ramenima, on izađe. Vrteći glavom, gledao je pukovnik za njim. On nije razumeo svog sina. Sve češće mu je do svesti dolazilo ono što se nedavno dogodilo. Izgubio je svog najboljeg nared-nika: Marka Cojna. Bila je u pitanju jedna sasvim neja-sna stvar, ali zbog nje je ostao bez tog neustrašivog podoficira. Cojn je bio prevaren na pokeru. Možda se zaista sve tako desilo. Tom je u Cojnovim očima bio žutoklju-nac. Zar ga nije mogao jednostavno dobro povući za uši? I onda ta opšta pijanka, kad sve stvari dobiju veće dimen-zije nego što stvarno imaju. Onda još ta mala indijanka, koja je radila u kuhinji. Uglavnom, Cojn je prebio Toma. Na suđenju poručnik Poster je tvrdio da su se stvari odi-grale tako da je Tom napao devojku, pokušavajući da je siluje, a da ju je Cojn uzeo u zaštitu. Ali Tom je ispričao drugu priču, a on je njegov sin.

Kuvanje na vratima trglo je pukovnika iz misli. Ušla

je Emi. Iza nje ugledao je Elen Sprajt, devojkicu iz Farmingtona. Jedna mala luda. Odbeći sa svojim ljubavnikom i k tome orobiti banku rođenog oca. Derište, pravo derište, mislio je Vik Vajler, nabravši čelo. Dobro je da je Tom na njih naišao. Ko bi mogao unapred reći u šta će se sve njegovo rođeno dete upetljati?

— Oče — uzvrpolji se Emi. Onda ga uhvati za ruku i glas joj postade čvrst. — Tom mi je upravo rekao da želiš da oba ona muškarca, što su došli sa Elen, izručiš mister Horbiju. Je li to istina?

Pukovnik Vajler ugleda izraz velikog straha u Eleninim očima. On ljutito kimne glavom. — Da, to je uređeno. Biću srećan kada te tipove više ne budem video unutar palisada.

— To... to ne možete da učinite, ser — promuća Elen tihim, drhtavim glasom. U očima joj se pojaviše suze.

— Ne, oče, to zaista ne možeš da uradiš. Oni će mister Vakoa u Farmingtonu osuditi na smrt! — poviče Emi.

— Ali, za ime sveta, šta se to tebe ili mene tiče? — huknu pukovnik.

— Ali mene se tiče veoma mnogo — procedi Elen potišteno. — Mene, ser. Ostaću sama na celom svetu. Možda bi moj otac mogao da kaže da nije hteo ni da čuje da me Vako uzme za ženu.

— Dosta s tim detinjarijama — preseče Vajler devojkicu. Napolju u dvorištu odjeknu pucanj. Zatim još dvatri.

— Do đavola! Šta se ponovo dogodilo — hukne pukovnik.

Vrata se otvoriše. U njima se pojavi dežurni kaplar.

— Ser, zatvorenici! Oni su provalili iz zatvora!

— Ne pucajte! — kriknu Elen zavojno. — Ne pucajte u Vakoa, ser. Ja ga volim, ja... ja očekujem dete od nje-ga.

*

Trebalo je da razdvoje dve grede. Cuni je radio sa nožem u znoju lica svog. Rupa u krovu bila je već dovoljno prostrana da su se kroz nju videle zvezde.

— I šta ako je ovaj bronzani gušter zaista izdajica? — upitao je Vako šapatom, zamišljeno, zapadnjaka. Ovaj se podrugljivo nasmeši.

— Onda će, kratko rečeno, naši skalpovi posetiti na pojasi nekog Navahosa. Kakvu to veliku razliku predstavlja za tvoju glavu? Da li za jedan sat ili za dan-dva, zar to nije svejedno, amigo? A ovako imamo šansu, ako je njegova priča istinita.

Šejn pogleda u zahuktalog Indijanca, koji je odvalio još jednog dobro parče drveta s krova. Sada je rupa bila dovoljno velika da se kroz nju može provući. — Jakobo pretpostavlja da je drugi izvidnik ubijen kao i beli vojnici iz patrole. Đavo će znati zašto se pukovniku Vajleru toliko zacrnilo pred očima da je Jakoba strpao ovamo.

— Gle, momak ide prvi — procedi Vako. Jakobo nestade kroz rupu na krovu. — Hajdemo za njim.

Šejn je pratio Vakoa. Kada je izašao na ravan krov, video je pred sobom Jakoba i Vakoa kako leže na ivici nastrešnice. Jakobo je u svojoj jednostavnoj duši shvatio da se mora što pre iščupati iz tvrđave. Vako je, međutim, tvrdoglavo odlučio da bez Elen neće pobeći. Sada su se obojica nagli preko krova i Šejn nije shvatao šta Vako smjera. Jedino je čvrsto odlučio da se drži Cuniya, jer će ovaj sigurno naći najbolji izlaz.

Izenada privuče Jakobo Šejnov pogled. Držao je čvrsto jako nagnutog Vakoa. Onda se pod njim začu jedan tup udarac, zatim tiho stenjanje, a zatim ponovo zavlada tišina. Vako pokaza na dole i prebaci se preko ivice krova. Šejn se još nije micao. Držao se čvrsto za jednu letvu i ležao je posmatrajući situaciju ispod sebe.

— Prokletstvo! — prosikće Vako. — Pao sam na leđa!

Tamna prilika Indijanca spusti se na zemlju. Ležeći, Šejn više nije mogao da ga vidi. Ali onda otkrije beživotno telo stražara na tlu. Cuni je držao svoj nož u zubima a stražarev karabin u šaci. Kada se zapadnjak spustio, Jakobo mu tutne karabin u ruku. Ne dajući glasa od sebe otpuza dalje. Zapadnjak nije imao više vremena da se brine o Vakou. Morao je da ostane Jakobu za petama.

Cuni je stajao pred jednom dugačkom, niskom barakom. Mahao je nožem. Šejn začu škripu i teška vrata od brvana se otvoriše. Indijanac iščeze kroz otvor. Šejn pogleda prema Vakou, ali odjednom ovog više nije bilo tu i nije mogao nigde da ga otkrije. Slegnuvši ramenima, Šejn pojuri prema baraki i uđe. Unutra je bilo mračno kao u rogu.

— Ovamo — začu iznenađen tik kraj sebe Jakobov grleni govor. — Snabdećemo se hranom. — On tutnu Šejnu jedan džak u ruke.

— Potrebni su nam puške i voda — promrmlja Šejn.

— Za oružje je suviše opasno. Nalaze se u komandi. Treba proći dvostruku stražu. A vodu nisam video. Samo boce. Jakobo zna gde su izvori.

U dvorištu se začu pucanj.

— Do davola! — ote se Šejnu. — Sigurno su otkrili Vakoa.

— Dođi brzo! — Jakobo klizne bešumno ispred njega kroz vrata. I on je vukao jednu vreću na ramenu. No, pregladneti sigurno neće, pomisli Šejn. Što se toga tiče bili su mirni.

Blizu kantine ponovo odjeknu pucanj. Zabrujaše glasovi. Šejn vide da je nešto tamno šmugnulo preko dvorišta. Možda je to bio Vako, ali nije mogao pouzdano da utvrdi. Za tren će se dvorište ispuniti ljudima.

Jakobo se kretao brzo i nečujno kao mačka. Šejn je ulagao napore da ga sledi u stopu. Popeše se po nekim lestvama i izbiše na dašćani podijum koji se protezao duž palisada. Vrhovi kolaca bili su tu u visini grudi. Mislio je da će svakog trenutka naići na nekog stražara, ali nije bilo nikog.

Tek sada je Šejn otkrio da Jakobo nije nosio samo džak i dve boce, nego i laso koji je omotao oko jednog stuba. Zatim je omotao vreće i spustio ih jednu po jednu, pa se spузao i sam. Kada je nogama dodirnuo tle, podiže glavu. Šejn se spuštao za njim. Kada je bio dole ponovo se začuše pucnji. Najverovatnije su otkrili Vakoa. Možda je već i mrtav.

— Šta čekaš? — upita Cuni. Njegovi snažni beli zubi svetleli su se u tami. Bili su u senci palisada. Konopac

se još klatio kraj njih. Šejn ga povuče. Cuni kao da je slutio šta se u zapadnjaku dešava, reče oštro:

— Ne možeš nazad u tvrđavu. Zarobiće te ili ubiti. Moramo da idemo.

On pokaza ka Bonito kanjonu. Šejn je mogao da vidi vatre. Provlačili su se od ulaza u kanjon, pravo kroz dolinu, do uzvišica planina Čuska. Navahosi su opkolili tvrđavu sa svih strana.

Jakobo se okrete i mahnu Šejnu rukom. Bio je mlad mesec i samo su zvezde svetlucale na nebu bez oblaka. One su davale malo svetla. Šejn sleže ramenima i krene za Indijancem, koji ga je možda u ruke Navahosa ili ipak u slobodu vodio.

Pukovnik Vajler je zurio u Elen Sprajt. Onda je uzdahnuo: — Detet! Samo nam je još to falilo! — Za to vreme napolju su još odjekivali pucnjevi.

— Ser! Molim vas preduzmite nešto — drntala je Elen.

— Oče, ti moraš nešto da učiniš da prestanu da pucaju — podupirala je Emi iz sve snage molbu Elen Sprajt. Stajale su jedna uz drugu. Mogle bi biti sestre, pomisli Vik Vajler. Onda se trže i potrča, odgurnuvši kaplara napolje. Pred vratima umalo se ne sudari sa kapetanom Mekenzijem.

— Imate li ih? — povika na kapetana. Pucnji su prestali. Mnogo ljudi u uniformama je dotrčalo. Mark Cojn je bio među njima.

— Bio je samo jedan — saopšti kapetan. — Bio je viđen kraj kantine i iščezao je iza konjskih štala.

Mark Cojn se probi kroz okupljene ljude. Glas mu je bio uzdržan:

— Imao bih nešto da vam saopštim, ser, ako mi dozvolite da govorim.

— Ne izvodite ovde sada nikakav loš vojni teatar, Cojn, ili ću vas strpati na četrnaest dana u buvaru — pro-

gunda pukovnik. Dovoljno dugo je znao Cojna i bio je svestan da može da ima u njega neograničeno poverenje, ali nije voleo vojničke šeretluke i svakome je stavljao do znanja gde mu je mesto i kako treba da se ponaša.

— Razumem! — odvrati Cojn, pa nastavi odmah: — Jakobo i Šejn su pobjegli preko palisada. Ispred njih sam našao uže niz koje su se spustili.

— Što mu gromova — grmnu pukovnik. — Kako su izašli iz zatvora? I gde su našli uže?

— Iz zatvora kroz rupu na krovu. Mora da su imali neko oruđe. Možda čak neki nož — osmehne se Cojn. — Uže i potrebnu hranu za put uzeli su iz magacina, ser, Jakobo je znao sve prolaze kroz tvrđavu.

— A treći? Onaj Vako? Zna li možda i gde se on nalazi? — upita Mekenzi besno. Njemu je Cojn još uvek bio trn u oku. Čak i kad je, pošto je bio degradiran, postao deo jedne poslušne gomile, jer je uz Vajlerovu nerazumljivu toleranciju, i u toj gomili ostao ono što je bio.

— Sakrio se kod štala, mogu vam reći, ser. — Mark Cojn se široko naceri i salutira kao neki regrut. Sve sa ironijom. Hladnom i kao britva oštrom ironijom, koja Mekenziju natera crvenilo u lice. — Mogu li da odstupim, ser? Raport je okončan!

Dvorište se zaorilo od njegovog glasa.

— Uzmite sa sobom nekoliko ljudi i prorešetajte štale. I ne vraćajte mi se bez tog momka — okonča pukovnik šou, koji je Mark Cojn izvodio. Cojn oštro salutira i učtivo ponovi: — Ljude uzeti i štale pretrežati! Bez momka se ne vratiti!

— Zašto ne pošaljete Cojna samog u izviđanje, ser? — promrmlja Mekenzi tiho. — Tada bismo ga se, nadajmo se, konačno otarasili.

— Takvo zadovoljstvo napadačima ne želim da priredim — odvrati pukovnik suvo i okrete mu leđa...

Vako je zaista bio viden kraj kantine. Bila mu je potrebna puska. A u kantini je bila gomila ljudi. U to su došla dvojica u istom trenutku kad se on pojavio.

Bili su to Kerion i Kemper. Obojica su bili potpuno zbunjeni kad su opazili i odmah prepoznali Vakoa.

Kad su se mašili za koltove, skoči Vako iz predvorja i potrča kroz dvorište. Oni pripucaše za njim. Ali bilo je

suviše mračno i nemoguće tačno gađati. Galama izmami i ostale ljude napolju. Čuli su Vakove korake, videli njegovu senku koja se izgubila između štala.

Vako je zadihano trčao pored štala i zavi za jedan ugao. Sada je prekorevao sebe što nije pobegao zajedno sa Jakobom i Šejnom. Ali bilo je suviše kasno. On je znao gde su se prebacili preko palisada. Ali bez obzira sada bi to bilo ravno samoubistvu napustiti tvrđavu.

Obreo se oko sebe i ustanovio gde se otprilike nalazi. Onda je krenuo dalje i približio se komandanturi s druge strane. Iznenada ugleda dva vojnika kako stoje pravo pred njim. Bila je to dvostruka straža koja je čuvala barutanu. Vakoove šanse sad su bile sto prema jedan i on je toga bio svestan. Ali sada bio je odlučan da prihvati svaki rizik. U njegovom neizvesnom položaju to je bilo sasvim razumljivo.

Melez se povuče nazad u tamu. Tražio je neki drveni kolac. Našavši ga, steže ga u ruci. Zatim se polako prišulja uglu barake kraj kojeg su oba vojnika čuvala stražu.

Za to vreme dopirala je buka onih koji su ga tražili po dvorištu. Ali stražari na to kao da nisu obraćali pažnju, već su poluglasno razgovarali. Nije mogao da čuje o čemu govore, ali, najzad to za njega i nije bilo važno. Njemu je bilo bitno da ga nisu primetili. Polako se privukao sasvim iza njih, a onda su usledila dva munjevita udarca. Ne previše jaka. Tek toliko da onesveste udarenog. Stražari se srozaše na tle, ne pustivši ni glasa.

Vako nije gubio vreme da sakrije onesvešćene stražare. Bilo je malo verovatno da će u sledećih nekoliko minuta bilo kome u tvrđavi pasti na pamet da ga tu traži. On uze jedan od stražarskih karabina, proveri magacin i krene bešumno dalje dok nije stigao do prozora koji je pripadao komandantovoj kancelariji.

Mogao je da vidi pukovnika Vajlera i obe devojke. Prostorija je bila dovoljno osvetljena. A mogao je i da razume šta su razgovarali jer je prozor bio širom otvoren.

— Znači tako, mlada gospođice — govorio je pukovnik glasno — U trećem mesecu, kažete?

— Da — odvrati Elen. Njen glas je bio tih i prigušen suzama.

— Jeste li to rekli vašem ocu? — raspitivao se pukovnik i dalje.

Elen podiže glavu. Njene oči se vnuše.

— On me je pretukao, ser. Vi ne poznajete mog oca. Hteo je po svaku cenu da me pošalje na Istok i više nika-da ne bih videla Vako.

— To bi najverovatnije bilo najbolje i za vas i za vaše buduće dete — razmislijao je pukovnik glasno. — Mister Horbi je i tako rekao o Vaku da je on jedna skitnica i revolveras. Imao je samo sreće da je uvek uspeo da se dokaže da je pucao u nužnoj odbrani.

— Tako to i jeste — progundao Vako dok je preko-račivao prozorsku dasku. Cev karabina uperio je u pukovnika.

Vajler se brzo okreće. Razrogačio je oči ugledavši čoveka s puškom u ruci i jednom nogom prebacenom kroz prozor pred sobom. Vako klizne u sobu, zatvori prozor i navuče debele zastore. Za to vreme nije skidao komandanta s oka.

Vajler se odmah sabrao. Odlučno je gledao pridošlicu.

— Vi ste totalno pošasavili, mister Vako.

— Možda. Ili se samo nalazim u nevolji, ser — odvrati melez mirno. Gledao je ledeno i po svemu pukovniku je bilo jasno da će se razgovor voditi između njih dvojice i to ga je činilo nesigurnim.

— I šta očekujete od ove vaše iznenadne posete, ako mogu da vas pitam?

— Elen i ja ćemo napustiti tvrđavu, ser. Potrebni su mi dobri konji, hrana i voda i, naravno, oružje. Dok to ne dobijem držaću vas pred ovim karabinom.

— Lepo smišljeno, Vako — odvrati Vajler cinično. — A ako vam ne dam?

— Onda ćete jahati s nama. Sve dotle dok ne budem siguran da nas vaši ljudi ne slede.

— Ostavite se gluposti, mister Vako — u glasu pukovnika osetila se nota ljutine. — Vi možda to još ne zna-

te. Ali iz ove tvrđave ne može više niko napolje. Za najdalje jedan čas izvestiće me da se svuda oko nje vide vatre Navahosa.

— Mora postojati neka mogućnost da se kroz obruč provuče. Šejn i Jakobo su je očigledno iskoristili.

Udarac u vrata uznemiri pukovnika. Vakove oči gledale su ga preteći. Žute tačkice kao u divlje mačke svetlele su mu u zenicama. — Recite, bilo ko da je, da ga ne možete primiti — posavetova pukovnika.

Pukovnik ga posluša. — Kasnije! Sad nemam vremena.

Odjednom se naglo rastrvoriše vrata. Za zaduvanim kaplarom prodre i Horbi u sobu.

— Do đavola, ser! Jedan sat je prošao a sada su tipovi... — On opazi Vakoa s karabinom u ruci i ucuta.

— Ne biste li vi, mister Vako, najradije otišli sa mister Horbijem? — upita pukovnik mirno.

— Udite, Horbi i dignite ruke — naredi Vako hladnokrvno. — Hajdete! Lice prema zidu i ostanite tako. — Melez nogom zalupi vrata i stavi rezu. Onda izvuče Horbiju kolt iz opasača, pa se malo odmače.

— I pored najbolje volje ne vidim pravu šansu za vas, mister Vako — reče mu pukovnik. — Prirodno, vi možete mene, a sada i mister Horbija ubiti, ali ne vidim šta će vam to doneti sem sigurnog konopca.

— Vi zaboravljate, ser — odvrati melez suvo — da između toga da li će me obesiti u Farmingtonu ili ovde, za mene zaista nema velike razlike.

— On traži da ga pustim da sa mis Elen napusti tvrđavu — obrati se Vajler pridošlici. — Šta vi kažete na to, mister Horbi?

Ovaj se satanski nasmeja.

— Onda ga pustite neka ide, ser. Ako želi da mu skalpiraju mis Elen, neka mu bude. Ali novac mora da vratiti.

— Čuli ste mister Horbijev odgovor. — Vajler pogleda upitno Vakoa. Vako se osećao kao pod presom. Ako Horbi nema ništa protiv toga da on sa Elen napusti tvrđavu, onda zaista ne postoji nikakva mogućnost ni da se on probije. Znači, on i Elen sede ovde kao u mišolovci. Jeza od tog saznanja podilazila ga je po leđima. Nije u pi-

tanju on nego Elen! Proklinjao je čas kad je pristao da dođe ovamo.

— Predložiću vam nešto, mister Vako — iznenada se javi pukovnik. — Napustićete ovu sobu kao slobodan čovek. U ovom trenutku ne mogu dopustiti da i jedan čovek sedi za rešetkama. Nama će biti potreban uskoro svaki čovek.

— U redu — odvrati Vako. — Ali, uzmimo da prebrodimo ovu nevolju. Šta onda, ser?

Pukovnik se gorko osmehnu.

— Treba prvo izneti glavu na ramenima, mister Vako. Niko od nas ne može reći da li će tada još biti u životu...

Cuni je puzao nečujno kao zmija kroz pomrčinu. Tišina je vladala u dolini, koja se prema horizontu već malo rasvetljavala. Na slaboj svetlosti nejasno su se ocrtavale siluete. Šejn je držao cev puške uperenu u Jakobova leđa da bi u slučaju potrebe mogao odmah da povuče oroz.

Odjednom jedva primetni šum opomenu Šejna. On se osvrte i shvati da ga čula nisu prevarila. Video je dugačak nož za skalpiranje u podignutoj pesnici jednog Indijanca, koji je stajao tik pred njim. Dve tamne prilike stajale su metar dalje. Zapadnjak kliznu ispod noža koji je sevnuo nadole ka njemu i udari napadača kundakom. Nije hteo da puca, jer bi prasak privukao druge.

Pogođeni Indijanac ispusti piskavi krik. Brzinom mune on se ponovo ispravi. U međuvremenu su priskočila i ostala dvojica. Jednog je Šejnov kundak lupio po glavi i ovaj se sroza. Skokom u stranu izbeže zapadnjak nožu. Nije imao pri sebi ništa sem karabina, a nije smeo da puca.

Cijuknuvši, skliznu nož duž karabina. Šejn odbaci nož, obuhvati napadača i počeo da ga steže za vrat.

— Umri, bledoliki! — začu za leđima. On okrenu glavu. Treći Navaho bio je već na korak od njega. On za-

mahnu tomahavkom iz sve snage. Šejn i nehotice zažmurirao. Onda začu samrtni ropac za sobom.

Napadač, kojeg je Šejn držao, ote se i iščeze u pomrčini. Jakobo je stajao sa izrazom trijumfa na licu, držeći nož u šaci.

— Navahosi su obični kojoti — reče. Onda podiže skalp jednog od napadača. Onda pogleda zapadnjaka sa priznanjem u očima. — Ti si dobar ratnik. Nisi pucao i okupio neprijatelje.

— Ti si takođe dobar ratnik — osmehne se Šejn. — Ovde leži još jedan. — On pokaza na Indijanca, kojeg je oborio udarcem kundaka. — Uzmi i njegov skalp.

Cuni zavrte glavom. — Ja ga nisam ubio. Neću skalp.

— Ti si i ponosan čovek — doda Šejn mirno. Cuni jeve oči zasvetleše.

— I ti veruješ da je Jakobo ponosan čovek? Cuni mrzi Navahose, to želim da znaš. — On s gađenjem pljunu na tle.

— Ja to znam. A sada sam se i uverio. Isto toliko, koliko i u to da je Fort Kenbi izgubljen, ako mu ne stigne pomoć.

— Tvrđava je izgubljena — složi se Cuni suvo. On pokaza na vatre svuda po dolini. — Ima bar šest stotina Navahosa. Sutra će ih možda biti hiljadu.

Šejn i nehotice pomisli na Elen. I na lepu, plavu devojkicu, kćerku komandanta. U njemu se bunilo nešto protiv toga da ta duga, zlatna kosa ukrašava pojas nekog Navahosa. U njemu se dizao neki hladan gnev. Video je unapred sudbinu te devojkice.

— Vратиću se — reče Šejn tiho i odlučno. Jakobo ga pogleda kroz uske proreze kapaka.

— Verovao sam da si ti mudar bledoliki. Sada vidim da si glup kao i svi ostali. — reče razočarano. U povratku će te ubiti. Ili vojnici ili Navahosi.

— Želim da izvučem odande devojkicu i odvedem ih u sigurnost — objasni mu Šejn. — Možda ti imaš pravo i možda je to glupo od mene. Ali ne mogu drukčije. Evo, uzmi karabin, još će ti zatrebati. — On pruži pušku Cuni.

— Misliš li da bi mogao da se probiješ do Fort Vingejta? — upita ga.

— Možda. — odvrati Cuni. — Ali donde je dug put. Ako pomoć već nije na putu, stići će suviše kasno.

— Vidiš li neku drugu mogućnost?

Jakobo kimne potvrdno glavom, ali istovremeno sleže ramenima, kao da i sam sumnja u to. — Dva dana jahanja odavde je Kaunpoint. Tamo ima mnogo belih ljudi. Možda bi oni mogli da dođu u pomoć. Ali kako, kad su Navahosi posvuda.

Šejn ga je gledao, Odjednom je imao veliko poverenje u Jakoba. Ako išta može, on će učiniti.

Zapadnjak pogleda u nebeski svod. Do svitanja je još bilo vremena. Dok se ne razdani moraće Cuni već biti iza ovih vatri ako hoće da ga ne otkriju.

— Sačekaj me ovde — reče Šejn. — Ali ne više od jednog časa. Možda ću se vratiti. Sa obe devojkke.

— Teško je sa devojkama. — bio je Cuni kategoričan. — Žene ne mogu da izdrže taj dugačak put kroz planine.

— Ako ja stignem ovamo s devojkama za jedan sat, a ti ne budeš tu...

— Ja ću biti. Ali...

Šejn se okreće i krene nazad ka tvrđavi.

*

— Poludeću — reče Mark Cojn. On ponovo stavi gredu na kapiju, kroz koju je propustio Šejna. — Znači, mali noćni izlet. Sigurno ti nije prijalo tamo napolju? U zatvoru je ipak sigurnije.

— Vodi me pukovniku — reče Šejn.

— Biće mi drago, mister. Znaš li šta je novo? Tvoj prijatelj sedi u kantini i dobro se drži do daljeg.

Šejn pogleda Cojna iskosa. Nije bio siguran da ovaj ipak nije pomerio pameću. — Imaš li neku bolju šalu na lageru — upita ga.

— Kunem se da je to čista istina — odvrati Cojn, dok su koračali preko dvorišta. Dva vojnika marširala su za njima sa napunjenim karabinima. — Pre toga je Vako držao pukovnika na nišanu karabina. Izgleda da je to ne-

što kao džentlmenski sporazum, rekao bih. Primirje dok ne prođe cirkus sa onima napolju.

Šejn se i nehotice osmehnu. Mogao je sebi da predstavi Vakoa. Očigledno ga je bio potcenio. Stupili su u predvorje komandanture. Dežurni kaplar raširi oči, ugledavši zapadnjaka. Cojn smiri loptu.

— No, Metju, šta kažeš? On se vratio. Verovatno je video da nema kud. Hajde, javi šefu!

Pukovnik Vajler je sedeo za svojim pisaćim stolom. Gledao je belo u pridošlicu.

— Pošaljite ljude napolje, pukovniče. Moram sa vama da razgovaram u četiri oka — objasni Šejn. — Bez brige — dodao je, setivši se šta mu je Cojn prethodno ispričao o Vaku. — Ja nemam oružja uz sebe. Osmehnuvši se, pokaza prazne šake.

Vajler se malo trže, ali onda da mig prisutnim vojnicima. Oni krenuše u predvorje, ali je Cojn i dalje stajao.

— Vi takođe, Cojn. Nestanite — progundā pukovnik. Oklevajući, izgubi se i bivši narednik. Kad se vrata zatvoriše Šejn reče:

— Vi ste se prevarili u Jakobu, ser. On nije nikakav izdajnik. Ne bi trebalo da pridajete suviše važnosti tračevima vaših oficira.

— Predite na stvar, mister Šejn. Nisam voljan da slušam vaše lekcije — odvrati Vajler ljutito.

— U redu — slegne zapadnjak ramenima. — Ako vas interesuje, Cuni mi je upravo spasao život. Ubio je i jednog Navahosa. Očigledno je da on s njima ne paktira i da se Cuni i Navahosi mrze.

— Zbog čega ste se vratili? — upita pukovnik nestrpljivo. — Koliko mogu da procenim, niste zbog straha od Navahosa.

— Jakobo čeka napolju na mene. Jedan sat. Ni trenutka više. Kasnije neće moći da se probije kroz napadačke linije.

Vajler kimne glavom. Gledao je upitno u posetioca.

— Cuni misli da će možda moći da dovede pomoć iz Kaunpointa, ako će to za tvrđavu nešto značiti. Misli da je put do Fort Vingejta suviše dug.

— To je tačno — odvrati pukovnik. — Ali ja pret-

postavljam da iz Kaunpointa neće moći dovesti više od jednog odeljenja.

Šejn je uočio da se i pukovnik koleba u tome da li se Fort Kenbiju uopšte može pomoći.

— Kaunpoint je jedno zabito gnezdo, gore, u brdima — reče Vajler. — Kopači zlata, traperi i sedište Indijanske agencije. Nećemo biti u mnogo boljem položaju ni sa njihovom podrškom.

— A s čijom pomoći bismo uopšte bili u mnogo boljem položaju — primeti zapadnjak. — Ovde vam ionako uvek neko puca u leđa, ili vam pali krov nad glavom, ili vam skida kožu s glave.

Pukovnik se po prvi put osmehnu.

— Do toga još nismo došli, ali ne mogu da kažem, mister, da niste u pravu.

— Koliko ljudi u tom Kaunpointu možemo dići na noge, ser? Samo se po sebi podrazumeva onih koji nešto vrede.

Pukovnik se zamisli. Posle izvesnog vremena reče:

— Trideset-četdeset u najboljem slučaju. Ali to nam neće baš mnogo pomoći.

— Bolje išta nego ništa — konstatova Šejn. — Naravno, mora neko i iz Fort Vingeja da zatraži pomoć. Ali dok ona ne stigne mogli bi i ljudi iz Kaunpointa da pokriju oskudicu u ljudstvu.

— Oni neće doći — promrmlja Vajler. — Nisu baš tako solidarni ti ljudi tamo. Svakome je njegova koža bliža od košulje.

— Ja ću tražiti od njih da pohitaju u pomoć.

— Vi? — upita pukovnik začuđeno vrteći glavom. — Zašto baš vi? Mislite li zaista da ćete se moći probiti do Kaunpointa? Svuda okolo vrvi od Navahosa. Nemate nikakve šanse, verujte mi.

Šejn pride ormariću gde je stajala jedna boca viskija. On napuni sebi čašu. Onda upita preko ramena:

— Hoćete li i vi jednu, ser?

— Kad me već tako ljubazno pitate, mister Šejn — nasmeja se pukovnik, više razveseljen nego ljut. Šejn pride sa dve čaše. Stavi jednu na sto pred Vajlera i pogleda ga.

— Neću da ovde skapam kao pacov — reče, nazdra-

vivši starom pukovniku. — I ja sam, sem toga, došao da Elen Sprajt i, ako biste vi tako želeli, i vašu kćer izvučem odavde. — On baci pogled na zidni sat. — Ja znam, nije lako za vas da se odlučite, ser. Međutim, ja vam mogu ostaviti najviše pet minuta za razmišljanje. Onda moram da se izgubim. Jer docnije više neću imati šansu da se vratim i onda je svaki pokušaj čak i za pomoć pao u vodu.

Vajler je dugo gledao Šejna. Videlo se da se u njegovom srcu odvija divlja borba. I u srcu i u glavi. Ne kao komandant. Mada je još kad se njegov sin vratio s odreedom sumnjao da će se tvrđava moći održati. Sve vreme je mislio na to šta bi bilo da njegova Emi strada ili padne u ropstvo. Šejnove reči su ga još više uznemirile.

— Ja... ja moram prvo da razgovaram s kćerkom — reče. — Bojim se da neće biti spremna...

Napolju se iznenada začuše pucnji. Začulo se brujanje glasova. Šejn pogleda kroz prozor. Onda vide crveni odsjaj vatre. Začulo se halakanje napadača. Na još jednom krovu pojavi se plamen.

— Do đavola! — grmnu pukovnik ozlojeđen. — Još nisu noću napadali...

— Sada više ne mogu da se izvučem — progunda Šejn. Video je kako su se prvi Navahosi pojavili preko palisada.

— Možda dolazi pomoć iz Fort Vingejta, kad su tako iznenada rešili da okončaju stvar — reče Vajler. U glasu mu se čula slabačka nada.

— Želeo bih da je tako — odvrati Šejn. — Sada sa Jakobom više ne vredi da računamo.

*

Nakon pola časa sve je prošlo. Imali su jednog mrtvog i više ranjenih. Jedna baraka je izgorela.

— Ako ovako bude dalje išlo neće nam ni trebati nikakvo sklonište za glavu — primeti zajedljivo Mark Cojn. — Naročito ako bude mnogo ovakvih temperamentnih mladića preko.

— I vatrene vode — primeti Šejn, koji je osetio zadah alkohola iz usta Navahosa koji se prebacio preko palisada i sada je ležao mrtav u dvorištu. — Momci su se negde dočepali brendija, to je očigledno. Ovaj napad niko nije naredio, ali se nije mogao ni predvideti.

Vako sa polupraznom bocom viskija, u ruci pride takođe. On pruži bocu zapadnjaku.

— Ponovo kod kuće, amigo?

— Čuo sam već za tvoje junaštvo — primeti Šejn. — Koji su tvoji dalji planovi?

— Ništa sem da odem oдавde što je pre moguće.

Šejn ga obavesti o Jakobu i svom razgovoru s komandantom. Vako slegne ramenima.

— Sve šanse su sada u njemu — reče. — Cuni je sad negde iza brda. A bar njega nećemo se izbaviti.

— Pusti me prvo malo da razmislim — prekide ga Šejn. — Upravo mi je sad pala pedna pomisao. Cojn, ta stara junačina. On je uvek išao kad su slali izvidnicu.

Zapadnjak je ponovo nosio svoj kolt. I „vinčesterka” mu je bila obešena preko ramena. Bez mnogo reči postupio je pukovnik s njim kao i s Vakoom — oslobodio ga do daljeg. Horbi i njegovi revolveraši gledali su ovo dvojicu divlje, kada bi se sreli. Ali nisu pokušavali ništa u napetoj situaciji u tvrđavi.

Kasno popodne začu se truba na osmatračnici. Šejn otkri Cojna kraj trubača.

— Pojavio senovi indijanski odred — povika Cojn, držeći dvogled na očima. — Mislim da će ih do zore biti još.

— Misliš li još uvek onako — upita Vako Šejna tiho. — Mislim da bismo mogli da se izvučemo.

— Sa Cojnom — potvrdi zapadnjak. — S njim da. On je iskusan i lukav kao pustinjačka lisica.

— Misliš li ti da bi on pošao s nama?

Šejn zavrte nesigurno glavom.

— Možda ne, amigo. Ali ako mu stariji narede da. Takva tvrda i čestita glava neće dezertirati. On bi odjahao i u pakao, ako bi truba zasvirala.

Jedan sat kasnije kaplar Metju upade u kantu, gde su Vako i Šejn ubijali vreme. Kaplar saopšti da pukovnik želi da razgovara s Šejnom.

Šejn nije našao pukovnika samog. Kapetan Mekenzi i Tom Vajler gledali su ga izgubljenog pogleda.

— Ne mogu više da otežem stvari — saopšti mu pukovnik. — Ja sam razmislio o vašem predlogu, mister Šejn. Da je to veoma opasan poduhvat znamo obojica. Ali ja sam voljan da preuzmem taj rizik.

Zapadnjak iznenađeno pogleda komandantna. Prokletstvo, mora da stvari jako, loše stoje, kad se Vajler na tako šta odlučio, senu Šejnu kroz mozak.

— Zato, čim se smrkne probićete se vi i narednik Vajler. Povešćete obe devojke — dodade pukovnik potišteno. — Ja sam sa njima razgovarao. To je potpuno slobodna volja mladih dama. — Pogledavši ga, Šejn shvati koliko je pukovniku bilo teško da donese takvu odluku. I onda mu sinu da pukovnik ne gaji više nikakvu nadu da se tvrđava može spasti. — Naravno, možete povesti sa sobom i mister Vakoa — dodao je tiho.

— Narednik Vajler? — upita Šejn. — Nisam siguran da ću moći s njim uspešno sarađivati. Meni je potreban neko ko dobro poznaje brda, ser. Pomenuo bih Marka Cojna.

Tom Vajlerovo lice se zateže u grimasu mržnje.

— Ne, ser, tu sam ja sasvim dovoljan — procedi i pogleda svog oca preklinjući. Pukovnik je razmišljao. Bio je svestan pogleda svog sina.

— Cojn, mislite? Dobro, on će vas pratiti.

— Onda ja ne idem, ser — prasne Tom. Njegov otac ga pogleda smrknuto.

— Ići ćete, naredniče. To je službeno naređenje. Vi ste mi takođe odgovorni da nam iz Kaupointa dovedete svu moguću pomoć. I da biste brže stigli, vi i Cojn ćete zajedno dovesti ljude iz Kaunpointa ovamo.

Šejn bi zbog Toma najrađe protestovao. Ali on je znao da pukovnik i sinu pruža poslednju šansu kao i svojoj kćeri.

— U redu, ser — reče zapadnjak. Izaći ćemo u jedan sat posle ponoći. Ranije bi bilo suviše opasno. Ne zaboravite da moram sa sobom poneti i novac, koji ću u Farmingtonu predati bankaru.

Pukovnik zausti da nešto kaže. A onda, kao da se predomislio, samo sleže ramenima.

— Moguće je da mister Horbi i njegova bulumenta pokušaju da odu iz tvrđave i krenu za nama. Postarajte se, molim vas da do toga ne dođe, inače ću još morati pucati i u njih.

Sive komandantove oči gledale su ga hladno.

— U redu, mister. Još neko naređenje?

— Još jedno — osmehne se Šejn. — Držite se četiri dana. Teško da ćemo ranije stići.

*

Sve se pripremalo u najvećoj tajnosti. Sem pukovnika i kapetana Mekenzija niko o svemu do sumraka nije imao pojma. Čak ni Majk Cojn.

Šejn i Vako ležali su u jednoj štali i dremuckali. Kada je Vako čuo da s njima ide i narednik Vajler glasno je procedio:

— Tom Vajler i Cojn, to je kao da sedimo na korpi punoj zvečarki. Na korpi bez poklopca, mislio sam.

Već se davno bilo smrklo kada su Šejn i Vako izašli u dvorište. Noć je bila tiha, kao da se nešto zlokobno nadvijalo nad celim krajem. S vremena na vreme začuo bi se poneki glas gore, na palisadama, kada bi se stražari susretali.

— Zapazio sam još jednu malu poteškoću pred marš kroz pakao — reče Vako i uputi se ka kantini, koja je izgledala potpuno prazna. Iznenada stade Mekenzi pred njih.

— Helo, kapetane — pozdravi ga Šejn. Osećao je istu uznemirenost u kapetanovim mislima, koju i u Vakoovom glasu. — Nešto nije u redu?

— Mister Horbi i njegovi ljudi su otišli.

— Otišli? — začudi se Šejn. — Mislite jednostavno nestali?

— Pre jednog časa hteo sam ih zbog predostrožnosti staviti u zatvor — obavesti ga kapetan. — Svugde smo ih tražili. Pretresli smo svaki ćošak, ali ih nigde nismo našli.

Šejn i Vako izmeniše poglede.

— To stvara jednu veoma neugodnu situaciju — pro-
gunda zapadnjak. — Neko mora da im je nešto rekao. Va-
ko i ja u svakom slučaju nismo.

— Prokletstvo! — besneo je melez. — Znae li vi šta
to znači, ser?

Mekenzi bespomoćno slegne ramenima.

— Oni će nas tražiti na sve strane i uhvatiti ili pobiti
— reče Šejn rezignirano.

— Komandant je takođe ljut — obavesti ih kapetan.
— On ne može dapredstavi kako se to dogodilo, mister
Šejn. Ja takođe ne mogu sebi da predstavim tačno šta ti
ljudi nameravaju. No nadajmo se da će upasti u klopku i
da će ih Navahosi skalpirati.

— Grešite — upozori ga Vako. — Za tako šta bilo bi
ih potrebno odjednom mnogo. Ja poznajem te tipove i ne
nadam se suviše. Oni jednim udarcem, obično ubijaju dve
muve. Naše šanse da se dobro provučemo su bile jedan
prema deset, a sada su jedan prema sto.

— Ostavi, amigo — smirivao ga je Šejn. — Tu se vi-
še ništa ne može.

Mekenzi ode kisela lica.

— Ako ih odvedete i dobro se vratite, biće vam od-
mah vraćen čin — reče pukovnik Cojnu, pozvavši ga is-
tovremeno k sebi da bi mu dao sva uputstva. Setio se hla-
dnog, opasnog, osmejka, koji je bio zapazio na sinovlje-
vom licu. Šejn je sasvim bio u pravu, pomisli, kada je
tražio Cojna. Bez njega se ne bi provukli. Bili bi beznade-
žno izgubljeni u planinama. Možda bi bilo bolje da je To-
ma zadržao u tvrđavi. Ali Vik Vajler nije želeo da njegov
sin s njim pogine.

U jedan posle ponoći mala povorka sa Cojnom na če-
lu tiho se iskrala iz tvrđave.

— Mnogo sreće, mister Šejn! — reče pukovnik na ra-
stanku. Poljubio je Emi u čelo a svome sinu stegao ruku.
Kada su se za njima zatvorila vrata i navalio balvan, po-
novo je zavladała opasna, tiha noć.

Cojn je podsećao Šejna na Jakoba. Kao i on kretao se
bešumno i sigurno kao noćna životinja. Šejn se kretao za
njim. Onda su išle obe devojke, pa Tom Vajler, a Vako
je činio zaštitnicu.

Vatre koje su gorele od jedne strane doline do dru-

ge, bile su gušće nego juče. Izgledalo je kao da imaju pred sobom jednu svetleću barijeru. Tamo niko ne bi prošao. Jedina mogućnost ležala je na zapadu, gde su padine Čuska planina bile blizu tvrđave. I tamo su plamtele vatre, ali nisu bile tako mnogobrojne.

Posle više od jednog časa hoda primetili su u blizini brežuljak. Po ko zna koji put Cojn je stao i počeo da ispituje situaciju pred sobom. Ostalima je naredio da se pribiju uz tle. On se tiho izgubi u tami i pojavi se posle izvesnog vremena. Mahanjem glavom dao je znak Šejnu i ostalima da je vazduh čist.

Kada je protekao još jedan čas počeo je Šejn da biva nemiran. Ako budu i dalje tako polako napredovali, razdaniće se a da oni neće biti dovoljno daleko u brdima. On tiho saopšti Cojnu svoju bojazan.

— Kada bismo išli brže, mogli bismo da natrpamo na neku patrolu, a onda nas je odneo đavo — progundā Cojn. — Sa devojkama na vratu moramo tako nešto kao mogućnost da otklonimo...

Desno, sasvim blizu brežuljka, prasnu puška. Zatim se začu odgovor.

— Grom i pakao! — hukne Cojn i steže šake u pesnice. — Sad ćemo imati salatu!

Vako priđe napred.

— Horbi i njegovi ljudi. Otkriveni su.

Puškaranje se pojačavalo. Videli su se odsevi oružja. Čulo se halakanje Navahosa.

— Najrađe bih okrenuo — šapnu Cojn Šejnu na uho i pogleda devojke. — Sad su Navahosi upozoreni. Ne mogu sebi da predstavim kako ćemo se provući.

— Samo dalje, mister Cojn. Moramo da produžimo. I to baš sada. Idite i dalje levo. Tamo ćemo se naći između vatara. I molite se da se Indijanci što duže zabave Horbijem i njegovim ljudima. To je naša jedina šansa.

— Sada! — komandova Šejn. On se uputi u pravcu vatre čiji je žućkasti odsjaj svetlucao. Iznenada on potrča.

On podstreкну tamnu priliku koja se između dve vatre ocrtavala.

— Brže, mis Emi! — začu on Cojna kako doziva iza njega, Nije se osvrtao. Samo podiže ruku, nastavi da trči i da se osvrće ne bi li ugledao Navahose. Ali oni su svi bili oko druge vatre i iza nje u tami, odakle su se čuli krici. Pucnji su umukli. Cula se samo prodorna graja Indijanaca. Izgledalo mu je kao da se buka udaljava. Bilo je moguće da su Horbi i njegovi tipovi uspjeli da se probiju i da Indijanci sad jure za njima.

U dugačkim skokovima projuri Šejn između dve vatre. Trčao je dalje, dok se nije dokopao tame. Za trenutak je stao i osvrnuo se. Cojn i Emi su na njegovo iznenađenje bili već tu. Emi je trčala kao progonjena srna. Kad je u tami iznenada naletela na zapadnjaka, trgla se uplašeno unazad.

— Sasvim je sigurno da su Horbi i njegovi momci sada jako zaposleni — primeti ironično Cojn. U istom trenutku dopro je jedan udaljeni strašni, pa još jedan takav krik koji je ledio krv u žilama.

— Nešto ne štima — primeti Šejn. — Tako ne urlaju Navahosi.

— Verovatno su skinuli skalp sa živog čoveka — pretpostavljao je Cojn. Vako, Tom i Elen pristigoše zajedno.

— Jeste li čula taj užasan krik, mister Šejn? — upita Tom Vajler prestrašeno. Šejn ga hladno pogleda. Onda se okrete i krene dalje, ne odgovorivši mladom Vajleru ni reč. U tami nije mogao da vidi narednikov pogled pun mržnje, ali mu je i bilo svejedno.

Svitalo je jutro. Prešli su preko jednog peščanog obronka i izbili na mali stenoviti plato.

— Ja ne mogu više — stenjala je Elen. Gde je stala srozala se iscrpljeno na tle. Cojn pogleda Šejna zabrinuto, a onda tiho promrmlja:

— Tako sam sebi stvar i predstavljao. Na taj način nećemo stići do Kaunpointa za dva dana nego za sedmicu.

Konji, to je bio problem. Šejn se nadao da će ih moći oteti od Navahosa. Horbi i njegovi ljudi su to onemogućili.

Navahosi su na konjima odjahali za njima ne bi li ih dostigli.

— Elen ne može više — reče Vako tiho. — Moramo misliti na njeno stanje.

— Na kakvo stanje? — upita Šejn začuđeno.

— Dobiće dete — osmehne se Vako. — Zar vi to još ne znate?

— Sto puta do đavola! — hukne zapadnjak. — Zašto mi to nisi ranije rekao?

— Kako? — progunda Vako i pogleda ga neprijateljski. — Ja je ni pod kojim uslovima ne bih vratio nazad u tvrđavu. Pukovnik Vajler je o tome obavešten. Pa ipak ju je pustio.

Cojn je sve čuo, ali ništa nije rekao. Malo kasnije povuče on zapadnjaka u stranu.

— Čujte, Šejn, ja možda znam jedan izlaz. Poznajem jednog trgovca. On ima svoju naseobinu na izlazu iz Đavoljeg kanjona. Ne leži baš sasvim na našem pravcu. Mora se skrenuti na zapad. Ima dobro parče puta donde. Ali ako bi čovek dobro pešačio mogao bi tamo da stigne do večeri.

— A šta onda ako su Navahosi u međuvremenu skalpirali vašeg prijatelja? — upita ga Šejn.

Cojn sleže ramenima. — Nemam komentara, ser — osmehne se. — Ali postoji ipak nada da je Džim Volis ostao pošteđen. Ja se bar nadam, jer on trguje sa Indijancima. A do sada se pokazalo da postoje ljudi nekih profesija, koje Indijanci ne diraju, jer su im bezopasni i potrebni.

— Mislite li da bismo kod njega mogli naći i konje? — upita Šejn, još uvek uzdržano. Nada da će pronaći izlaz nije ga još ispunila.

— Četiri pet, a često i čitavu ergelu, većinom ponija, drži Volis u svom koralu. Ništa, naravno, ne mogu garantovati.

— Znači nas dvojica? — Šejn ga pogleda ispitivački. Mislio je na novac u torbama, koji je nosio preko ramena. Ko bi znao šta bi se inače desilo.

— Da, kimne Cojn glavom. — Ostali moraju peške dalje. Ja ću mister Vakou detaljno opisati put. Ako sve bude kako treba sutra ujutru bićemo opet svi na okupu.

Kada je Vako čuo za plan, pogledao je Cojna i Šejna bez reči. Nije hteo da pokaže svoje nepoverenje. Ali Tom Vajler se uzbuđeno javi:

— Ja neću da ostanem. Ja idem s vama.

— Ti ćeš nam doći dobro kao olovo na nogama, mamin sinčiću — hukne Cojn. Tom Vajler prebledi od besa. Onda pocrvene kao paprika. Glas mu je vrio od gneva:

— Šta vi to zamišljate sebi, vojnici Cojn? Ja ću vam pokazati! Doći ćete na ratni sud i...

— Dosta s tim cirkosom — prekide ga Šejn. — Mister Cojn je skaut, naredniče. On je i vođa grupe. Šta on kaže mi ćemo poslušati.

— Ja sam njegov pretpostavljeni. Ja sam šef odeljenja. Sem toga vi nemate šta tu da kažete — frktao je mladić. Iznenada izvuče on kolt i uperi u Šejna.

Vako povuče Vajleru ruku u stranu a Šejn mu podupre bradu pesnicom. Revolver udari o jedan kamen i opali.

— Prokletstvo! — viknu Cojn. — Samo nam još ovo treba.

— Da li si zamislio kako ćeš izgledati bez skalpa, mladiću? — upita Vako Toma sa podrugljivim osmejkom. — Moli svevišnjeg da nijedan Navaho nije čuo prasak inače ćemo uskoro imati celu gomilu na vratu.

Cojn pokaza Vakou put, kojim treba da se kreću. Vako je pažljivo slušao. Kad je Cojn završio, okrete se melez zapadnjaku:

— Ove torbe. Neće li ti predstavljati teret, kompanjeron?

— Ništa više nego tebi, amigo — odvrati Šejn. — A ti ćeš još možda morati nositi i devojke. Budući otac mora da misli o svemu, mučaćo.

Dok su se Cojn i Šejn spremali da krenu, reče Emi tiho:

— Ne ostavljajte nas nikako, mister Cojn, inače smo izgubljeni. A i tvrđava.

— Onda ću biti i ja — odvrati Cojn suvo. — I pukovnik i vaš gospodin brat koji me tako mnogo zadužio.

Podne je zateklo Šejna i Cojna na kraju jedne jaruge u senci jedne stene. Imali su već dobar deo puta za sobom, ali i obojica ranjave noge.

— Kada bi ljudi mogli uvek da jašu — reče Cojn, hladeći noge u malenom potoku koji je izvirao iz stene. Šejn je pokušao da tankim mlazom osveži usne.

— Sve dotle dok skalp čvrsto stoji sve se ostalo da izdržati — reče i opazi da ga Cojn radoznalo gleda.

— Imam jedno pitanje, mister — reče Cojn.

— Samo napred, prijatelju.

— U tim torbama, koje sa sobom uporno vučeš, ima li tu mnogo para?

— Šezdeset hiljada. Još neko pitanje?

— Kako izgleda, Vako i njegova devojka nisu dobrovoljno došli u tvrđavu. Jesam li u pravu?

Šejn je čekao šta će još doći. Cojn se prepredeno nasmeja. — Da nisi možda zateleban u tu malu što od Vakoa očekuje dete?

— Samo nastavi.

— No? Jesi li ili nisi?

— Nisam odvrati Šejn naprosito. Iznenada primeti da to nije tačno. Celo pre podne bio je obuzet mislima na Elen. Da li je on zaista voli? Nije bio siguran u svoja osećanja. On nije bio tip koji se zaljubljuje do glave. Možda je osećao nešto kao očinski instinkt. Iznenada se nasmeja. Cojn ga pogleda. Ali Šejn se smejaio samom sebi.

— Samo se ti izmotavaj, mister — progunda Cojn lju-tito. — Da li do te male nije stalo, što bi se vraćao? Kada bi, posle ovog pešačenja osetio konja pod sobom, odjurio bi ka vetar suprotnom pravcu.

— U redu, to je tvoje stanovište. A kada bih tebi ponudio pola novca? — Šejn je ovo postavio samo kao probno pitanje. Na to nije ni mislio. Želeo je samo da zna na čemu je s ovim starim vukom.

Mark Cojn povuče dim iz svoje cigarete. Zadubljen u misli posmatrao je svoje nožne prste kako se mrdaju u vodi. Iznenada se vrati u stvarnost.

— Jedna zaista primamljiva ponuda. Šteta da ja na to ni u kom slučaju ne bih pristao. Neću svoj poštenu život da završim nepošteno. Ali ti to znaš, mangupe jedan!

Odjednom su obojica počeli da se smeju. A Cojn nastavi:

— Nikako nisam miran. Moram da mislim na dve stvari, koje ne mogu tebi prepustiti: na Toma Vajlera i brinem se da Navahosi nisu počeli da jurišaju na tvrđavu. Bilo ih je tamo tušta i tma.

Bez daljeg zastajanja, stigli su otprilike jedan sat posle sunčevog zalaska na svoj cilj. Cojn je stajao na izbočini jedne stene i pokazivao u dubinu.

— Izgleda da Navahosi još nisu obradovali Džima Volisa svojom poselom. I konji su takođe tu.

Šejn otkri malu, čvrstu kuću, jedva sto metara od ulaska u kanjon, na jednoj blagoj uzvišici. U koralu su se videli konji. Šejn prebroja. Sedam. To će biti dovoljno.

Silazak je bio spor i opasan. Mala nepažnja i čovek bi skliznuo sa stenovite staze i pao u smrtonosnu dubinu. Odjednom Cojn potrča. Staza se proširila i stigli su pred kuću. Jedan kraj drugog koračali su prema njoj.

— Helo, Džime! — pozva Cojn. Ništa se nije pokrenulo u kući. Cojn je stajao i iščekivao. Odjednom ču se lice zateže, a pogled postade oprezan. — Hej, ima li koga tamo? Helo, Džime!

Šejn polako izvuče kolt iz futrole.

— Do đavola! Ovo mi se nikako ne dopada!

— Ali životinje? Da su Navahosi bili ovde, povelili bi i konje sa sobom i spalili kuću.

— Pogledaj unutra. Ja ću te pokrivati i proveriti da tu okolo... — Šejn nije dovršio. Nešto udari kraj njegove ruke i revolver odlete kroz vazduh. A onda je tek čuo detonaciju.

— Ostani gde si i nikakav sumnjiv pokret. Ne pokušavaj ništa, Cojn! — začu se kroz mali prozor bez stakla kraj ulaza u kolibu.

— Učini šta ti kaže — progundā Šejn. — Inače će te ustreliti kao pseto.

Mark Cojn propusti vazduh kroz zube i otvori šaku. Tek kad je oružje ležalo na zemlji on vide čoveka na pro-

zoru. Smijuljeći se netremice ih je posmatrao. Njegova puška ih je držala u šahu.

— Horbi! — ote se Šejnu. Bio je to zaista nameštenik Vels Fargoa iz Farmingtona.

— Položi „vinčesterku” na tle, a takođe i nož. Onda digni ruke i dođi ovamo.

Cojn je poluzatvorenim očima merio Horbija. — Mogao sam to da pomislim — reče ozlojeđeno. — Volis je svoju robu dobijao preko Vels Fargoa. Naravno, da je Horbi za njega znao. Ali ko bi mogao da slutiti da je Horbi u životu.

Podignutih ruku, koračali su polako ka kolibi. Horbi izađe na vrata sa širokim, spokojnim osmehom na licu.

— Kao dar s neba. — On trijumfalno pogleda Sejna. Zatim se njegove oči zaustaviše na torbama, koje je Šejn još uvek držao preko ramena. — Ti ćeš mi doneti novac u kuću. Ko bi to pomislio? — Horbi se glasno nasmeja. Izgledao je kao da je malo pijan. Lice mu je pocrvenelo, a oči neprirodno sijale.

— Gde su drugi ostali? — upita Cojn.

— Drugi — nasmeja se Horbi. — Koji drugi?

— Kerion i ostale ubice — objasni mu Šejn.

— Ah, oni! — Horbi se ponovo nasmeja. — Sve su ih skalpirali. Svojim očima sam gledao kad su Laderu, i Vudu skidali kožu. Bio sam se sakrio u jednoj steni, samo pet koraka odatle. Ostali su utrčali u neki tesnac. Bar trideset Navahosa uleteli su za njima. Više ne znam. Gledao sam da se što pre izgubim sa tog nezdravog mesta.

— Potreban mi je jedan konj. Pukovnik Vajler me je poslao u Kaunpoint da dovedem pomoć — reče Cojn.

Posmatrao je Horbijevo lice, koje se pakosno iscerilo na Cojnovu reči.

— Tako, tako, pukovnik se nada u pomoć. Mislam da će na nju dugo čekati.

Bilo je jasno da je Horbi povukao malo više iz boce.

— Gde se sakrio Džim Volis? — upita Cojn.

— No, hajdete samo, on već čeka. Helo, Džime, došli su prijatelji.

Horbi koraknu u stranu, ostavivši put ka vratima slobodan.

Mark Cojn uđe prvi u kolibu. Šejn opazi kako se Cojn sav strese. Preko njegovog ramena opazi čoveka kako sedi u naslonjači kraj stola. Ne, on nije sedeo. Bio je nagnut napred, a njegove ruke su beživotno visile. Niz čelo je curila krv.

Šejn brzo oceni situaciju. On gurne Cojna i sam se baci u stranu. Prva kugla prosvira iznad njega i zabi se u zid.

— On hoće da nas pobije — Šejn udarcem noge zalupi vrata i stavi rezu. — Brzo! Pogledaj da li ima negde neko oružje!

— Čekajte samo — začu se Horbijevo deranje spolja. — Još ću vam ja pokazati!

— Pazi na prozor — viknu Cojn. — Gledaj da nam se odatle ne privuče.

Šejn priskoči prozoru. Samo što se pribio uz okvir prozora, promoli se cev puške i metak zazvižda tik kraj njega. Nešto prošiša kroz prozor. Bila je to upola puna boca viskija, koja je stajala na stolu. Cojn je zavitlao. Ona pogodi Horbija posred lica. Sa razajrenim urlikom povuče se nameštenik Vels Fargoa unazad.

Iznenada je Cojn stao kraj prozora i pucao. Horbi raširi ruke i pade naznak. Oružje mu se otkotrlja u stranu.

— Kolt Džima Volisa — reče Cojn. — Visio je kraj peći na zidu. Horbi ga je nenaoružanog hladno ubio. — Iznenada se on okreće ka Šejnu. Još uvek sa revolverom u ruci. Polako podiže cev i nanišani tačno zapadnjaku u srce...

*

Gledali su jedan drugog bez reči. Oči u oči. Jedna, dve beskrajne sekunde. Iznenada razvuče Mark Cojn lice u osmejak. On spustio cev revolvera i promrmlja:

— Eto tako se to dogodi. Tako lako čovek ode. A treba i da se rodi.

Cojn ode do ormarića na zidu. Vрати se nazad sa pu-

nom bocom brendija. — Volis je uvek imao dobar izbor. Jedan gataj da se malo opustimo. Džini nam neće zameriti.

U ostavi iza kolibe našli su potreban alat. Položili su ubijenog i njegovog ubicu jednog kraj drugog.

— Ne savetam nopste zasto ga je morao ubiti — razmišljao je Šejn.

— Mozda je jednostavno došlo do svade — pretpostavljao je Šejn. Mozda su se propisno napili. — Upravo je iza stora otkrio drugu, praznu bocu.

— Izgubili smo više od pola dana — gundao je Cojn. — Zar ne bi trebalo da ođamni pojasemo ostanima u susret.

Šejn zavrte glavom. — Ne. U mraku bismo lako pogrešili put. Sem toga obojici nam je potreban san. Ali po-
lje ne ovde, u kući. Inače promeni osećaj kao da će se ta-
mo napojiti odjednom pojaviti Navañosi.

Pronašli su samo četiri sedla. izneni su ih. Dva konja su poveni neoseđana. Hirane i vode imalo su dovoljno. On-
da krenuse.

Logorovali su na jednom dobro skrivenom mestu. Sat pre svitanja popeli su se u sedla. Cojn je ponovo pre-
uzeo vodstvo. Ili casa kasnije popeli su se na jednu vi-
soravan, odakle se prema jugu ukazala uska posumljena
dolina. Cojn zaustavi konja i stavi ruku iznad očiju. Du-
go je osmatrao. Onda rece:

— Po mom proracunu oni bi trebalo da su tamo. Mi-
slim da cemo in sresti kraj onih razbacanih stena. Nadam
se da Vako nije pogrešio put.

— Verujem da nije — složi se Šejn. — Nadam se da
je sve u redu sa devojkama. — Celo mu se odjednom na-
bra. — Za jednu trudnicu to je daleko više nego šetnja.

— Najbolje da im pojašemo u susret — predloži
Cojn. — Daleko više ne mogu biti. Na kraju doline video
se kanjon. — Kroz njega moraju stići — objasni Cojn. On
pojaha dalje. Konjon je bio širok i zavojit. Strane su bile
blage i peščane. Posvuda su bile posejane stene. Na jednoj
strani otkrili su duboku jamu. Tu se u proleće sigurno sku-
pljala snežnica.

Jahali su još više od pola sata, kada Šejn iza jednog

zavoja otkri one koje su tražili. Ulogorili su se kraj male grupe stena i nisu ih još primetili.

— Izgledaju mi smešno — reče Cojn. I ne osvrnuvši se na Sejna pojana ka ulogorenima.

— Hej, je li to ugovoreno mesto sastanka, mister Vako?

Šejn ugleda rečit izraz Vakoovog lica i ruka mu polete ka koltu.

— Samo mirno, Šejn! — zaori se oštar glas. Bio je to Kerion. Sa uperenom puskom iskorači on iza jedne povece stene. Sa suprotne strane pojavi se Kamperovo nacereno lice. I Čempova ružna faca ukaza se iznad jedne stene. Puska mu je bila uperena u Cojna i Sejna.

— No, sta sad kažeš, Čemp? — smejaao se Kerion. — Narednik je govorio istinu. Konji! Momci su dosta životinja nakupili. Zar to nije pravo чудо, šta kažeš?

— Polako pocinjem i sam u to da verujem — oglasi se Čemp. Doklatio se do ostalih.

— Sta se može, Šejn — promrmlja Vako kiselog lica. — Prvo su se dočepali devojaka i Vajler i ja nismo mogli ništa.

— Nemoj se izvlačiti na devojke. Uostalom, budi srećan da nisi dobio kuglu među rebra.

Kerion i Kamper držali su ih u šahu, dok je Čemp pokupio njihovo oružje. Smejući se, skinuo je torbe sa novcem sa Sejnovog konja i odneo ih do Keriona. Radoznalo su otvorili torbe. Kada su videli toliki novac, počeli su skoro da kolutaju očima.

— Počinjem polako da verujem i to da smo se rodili pod srećnom zvezdom — gundao je Kamper. — Za svakog po dvadeset hiljada dolara, to je zaista nešto! Ali šta ćemo da radimo sa onima tamo? — on pokaza na zarobljenike i pogleda upitno Keriona. Zatim se potapše po koltu. Kerion zavrtne odrečno glavom.

— Nikakve nepotrebne pucnjave! Ne možemo znati da li u blizini nema Navahosa. Spremite se pa da krenemo.

— A Šejn? — upita Čemp. — On će nam doneti još jednu šipku zlata.

— U Farmingtonu — odseče Kerion. Ko će dotle da stigne i da ne bude skalpiran, ti, budalo?

— Kerino je u pravu — složi se Kamper. — Svaki od nas sad ima dosta. Bolje da ne rizikujemo ništa. Ostavimo i Indijancima nekoliko skalpova. A ako niko i ne dođe, kojoti će nam biti zahvalni. — On pogleda zarobljenike redom. Onda mu se pogled zadržava na Em. — A možda bih mogao da kupim zgodnu plavušu, šta misliš?

Kerion iskezi zube kao pas. On je obe devojkice gutao pogledom. Onda zagrežano povika:

— U redu. Uzmimo ose sasobom.

Čemp je odmah bio spreman. Ali Vako, kada je čuo šta je Kerion rekao, ispusti jedan razjareni uzvik i skoči. On pogodi Čempa pesnicom u lice. Čemp se sa uzvikom bola zatetura unazad. Ali Kerion je već bio tu. On udari Vakoa drškom kolta i složi ga na tle. Vako zastenja i oporuži se bez svesti.

Čemp i Kamper popeše devojkice na konje i zavezaše im noge čvrsto oko konjskog trbuha, a ruke napred za rog sedla. Elen vrisnu i počea da se otima.

Emi je krvarila donja usna. Oči su joj bile natopljene strahom.

Vako je za tren oka ponovo došao k sebi, ali su banditi sa devojkama i preostalim konjima odjahali. Melezhede da skoči, ali je bio vezanih ruku i nogu kao i ostali. Glas mu je drhtao dok je puštao krikove, ne uspevši da izgovori nijednu reč.

— Stogod smo uradili, uradili smo loše — progunda Cojn i pogleda Sejna. — Zašto nisam ja neki nitkov? Onda ne bih ovde lezao vezan i čekao na nekog zalutalog Navahesa ili kojota, nego bih imao sada šezdeset hiljada dolara i sjajan život pred sobom.

— Ili konopac, amigo. Ko bi to mogao sa sigurnošću reći — odvrati mu Sejn.

Vako se još nije smirio. Šejn se dokotrlja do njega i trudio se da popusti njegove veze na rukama.

Sve su poneli sa sobom. Bez oružja, hrane i konja izgubljeni smo — kukao je Tom Vajler.

— Zatvori već jednom usta — viknu iznervirano Cojn. — Sa tvojim prokletim zavijanjem ništa nećeš poboljšati stanje. Najradije bih te... — On učuta i raširenih očiju pogleda Indijanca koji kao da je iznikao iz zemlje i sada je stajao pred njim. U prvi mah držao je da je to jedan Navano. Jakoba je zaista bilo teško prepoznati. On se i po izgledu i po odeći vratio svojoj prirodi. Pod kožnom jaknom bio je nag, a u punđu je zatakao orlovo pero. Za pojasom su visili tri sveža skalpa.

Šejn je uspeo da oslobodi Vakove ruke. Svi su nemo gledali Cuniya. Zapadnjak uspe da malo razvuče lice u osmeh.

— Zašto stojiš tu kao kip? — upita ga. — Šta čekaš? Preseci nam veze.

Jakobo polako izvuče nož iz pojasa. Lice mu je predstavljalo zagonetnu, neprobojnu masku. Kada je Cuni podigao ruku s nožem Vajlerova usta počеше da cvokoću. Vako je grozničavo otpetljivao svoje noge. I njemu je, kao i Vajleru izgledalo kao da se ovaj sprema za skidanje skalpova.

— Do đavola, kreni! povika Cojn. — Razumeš li?

Cuni se okrete ka Cojnu i ošinu ga pogledom. Mržnja prema belim osvajačima probudila se ponovo u njemu i mogla se čitati na njegovom licu. Ali iznenada kleče on i preseče Vajleru prvom veze. Tada priđe Šejnu. Najzad se naže i nad Cojna i oslobodi ga.

Cojn se vučje nasmeja. — Nije ti to lako palo, zar nisam u pravu, Jakobo? Ali ti si već dugo u armiji. Ni ti, kao ni ja, ne možeš iz svoje kože, čak i kad skineš tvoju plavu bluzu i zadeneš pero u punđu. Ti više nisi ono što si bio.

— Ti si sve posmatrao? — upita Šejn dok je masirao svoje zglavke na rukama. Jakobo samo ćutke kimnu glavom. Onda nacрта Šejnu nešto u zraku, pokaza mu skalpove i krene napred.

— Konji! — viknu Vako iznenađeno, kad ugleda tri ponija.

Jakobo se trijumfalno nasmeja.

— Navuci tvoju bluzu. Ponovo pripadaš armiji — naredi Cojn zadovoljno. Cuni ga pogleda neprijateljski.

Onda ipak ode do jednog ponija i izvuče plavu bluzu ispod ćebeta, koje mu je služilo kao sedlo.

— Tri konja i jedna puška za pet minuta — gundao je zadovoljno Cojn.

Vako mahnu rukom. — Daj mi tvoj karabin, Jakobo. Ja ću stići onu bandu. Još nemaju tako veliku prednost. — On posaže za Jakobovom puškom, ali je ovaj čvrsto držao.

— Moja puška. Nikom je neću dati — objasni on preteći.

— To i jeste njegova puška — reče Šejn sa značajnim tonom u glasu, jer je slutio da će Cuni sve pobiti, ako pokušaju da mu uzmu oružje. Divlji izraz na licu i oči koje su svetlulevale rečito su to govorile. — Cojn, vi i Vajler morate jahati na jednom konju. Ali, naravno, polako. Vi ćete nas pratiti.

— Vi ste poludeli! — prodera se Tom. — Ja sam šef. Vi i mister Vako ćete jahati na jednom konju.

— Začepi usta ti, generale u minijaturi! — preseče ga Cojn. — Svi znamo koliko ti malo tvoja sestra znači. A ono je mister Vakova žena koju su odveli.

Jakobo se postavi na čelo. Na sledećoj krivini kanjona su Cojn i Vajler zaostali, jer poni pod dvostrukim teretom nije mogao sa ostalima da drži korak.

— Verujem — procedi Vako zakrvavljenih očiju — da banditi nisu daleko. — Šejn je dobro razumeo šta Vako misli. Devojke! Možda je u nečemu i dobro što su ih povelili sa sobom. Sigurno će potražiti neko zgodno mestašce za svoju zabavu.

Zaustavili su se na kraju kanjona. Od bandita nije bilo ni traga ni glasa. U galopu se popeše na uzvišicu. Kad su najzad ugledali pod sobom pošumljenu dolinu otkrili su ih. Konji su stajali kraj usamljene šiljate stene koju je Cojn bio označio kao mesto sastajanja. Jedna od devojaka je utekla i sada je trčala po pesku. Bila je to Elen. Njeni krici odjekivali su dolinom. Jedan od muškaraca ju je pratio.

— Čemp! — prosikta Vako glasom punim mržnje. — Daj mi tvoju pušku, Jakobo, da ubijem tog đavola.

— Čekaj — smirivao ga je Šejn. — Možda ga izvuče. Pucanj će upozoriti ostale.

Jakobo siđe s konja i izvadi nož iz pojasa. I Šejn i Vako sjahaše. Zapadnjak povede konje iza jednog od mnogih stenovitih blokova u zaklon. Dok se vraćao čuo je Elenine krike daleko bliže. Jakobo i Vako su se pripili uz tle i čekali.

— Ona mu izmiče, ona mu zaista izmiče — radovao se Vako.

Elen je stigla na otprilike dvaćesetak koraka. Čemp je galamio za njom:

— Hej, ti, parčence, stani već jednom. Ionako mi nećeš uteći.

Kerion i Kamper stajali su dole kod konja i smejući se uživali u predstavi. Obojica su držali Emi čvrsto da se i ona ne otrgne.

Kašljući, skoro potpuno bez daha pope se Elen preko ivice obronka. Još ih nije otkrila. Čemp je već bio skoro pristigao. On pruži ruku za njom. Elen se odbaci visoko od tla. Ona kriknu kad je Čemp dohvati za nogu. Gornjim delom tela još preko prevoja nije mogla da vidi šta se iznad dešava.

— No, najzad te imam! — viknu trijumfalno Čemp.

Elen iznenada otkri Šejna tik ispred sebe i otvori usta. Šejn uguši njen krik, pritisnuvši joj rukom usta. On je uhvati za ruku i prevuče preko prevoja. Čemp, koji je još uvek čvrsto držao njenu nogu oseti nagli trzaj, ali je nije puštao. Vukao se preko peska. Poslednje što je video bio je Jakobo i sjajni nož u njegovoj ruci.

Ubica htjede još da se maši za kolt. Ali nije više stigao ni da krikne. Blistavi čelik zari mu se u grudi i on se umiri.

Kerion i Kamper videli su odozdo kako je Čemp uhvatio devojkicu za nogu. Onda su iznenada oboje iščezli preko ivice brežuljka.

— Nemamo šta više da gledamo — nasmeja se Kerion. — Šta još čekamo? — Njegova šapa uhvati Elinu bluzu i pocepa je. Emi mu uleti u lice sa ispruženim prs-

tima i povredi mu levo oko. Kerion zastenja i pusti je. Ali Kamper ju je čvrsto držao i oborio na tle.

— Ti, đavolska beštijo — zagrme Kerion. On odgurnu Kampera u stranu i udari je nemilosrdno. Ona kriknu, ali mu odmah zapara kožu. Borila se kao divlja mačka.

Oba muškarca bila su suviše zaposlena oko nje da bi primetili da im se približio jedan jahač.

— Drži tu beštiju čvrsto za ruke — viknu Kerion na Kampera. Povredeno oko mu je suzilo i bolelo ga je. On ga protrlja nadlanicom.

— Ko kaže da ti uvek moraš biti prvi — prostenja Kamper. On je polako savlađivao Emin otpor.

Šejnov poni je stigao do njih. Zapadnjak skoči. U ruci je držao Čempov revolver. Kerion ga prvi primeti.

— Pazi, Kamper! — viknu i pode ka futroli.

— Ali Kamper je bio suviše zaposlen oko Emi da bi obratio pažnju na Kerionovu opomenu. Tek kad je čuo pucanj, okrenuo se preneraženo. Video je kako Kerion pada na stranu. Kolt kliznu iz njegove mlitave ruke. On se sav zgrči.

— Ustaj — naredi Šejn oštro.

Kamper se diže. Gledao je kao puma uhvaćena u zamku. Njegove oči su grozničavo tražile izlaz, ali izlaza nije bilo. Jakobo stiže s druge strane i priskočivši podiže nož.

— Čekaj, Jakobo — zaustavi ga Šejn. On pogleda Emi.

— Da li vam je nešto uradio, mis Emi?

Emi se skupi na tlu i pokri grudi rukama.

— Ubijte ga, mister Šejn. Ubijte tu zver — viknu ona sa suzama u glasu.

— To ne ide, mis. Mi nismo ubice. Ali možda će se još mašiti za revolver — Šejn je netremice gledao bandita.

— Zadeni tvoj top u futrolu — siktao je Kamper. — Ovako nemam nikakve šanse.

Zapadnjak ga posluša. Ne skidajući pogled sa njega, odstupi nekoliko koraka unazad da bi razdaljina bila ispravna. Vako je sa Elen dolazio sa brežuljka.

— Zašto jednostavno ne obesimo tipa — doviknu on Šejnu s leđa. — Takvim zverima ne treba dati nikakvu šansu! Metak je suviše veliki luksuz za njega.

— Ti imaš svoje metode, ja imam svoje — odvrati

Šejn. — Da bi ga obesili, moramo ga vući u Kaunpoint, a zapravo ne znam da li tamo uopšte imaju šerifa.

— Ti si šašav — gundao je Vako. — Što te više poznajem, sve ti se više čudim.

Kad je zapadnjak ugledao plamičke u Kamperovim očima potegao je kolt. Kamper je bio brz, vrlo brz. Ali načinio je grešku podižući oružje. Šejn je pucao s kuka. Kamper oseti samo udarac u grudi. Sa prevrnutim očima sroza se polako na kolena. Njegova kugla zari se u pesak pred vrhovima Šejnovih čizama.

Kad se zapadnjak okrenuo prvo je ugledao napregnuto Jakobovo lice. On pogleda u Vakoa, koji je sa tla digao jednu od pušaka i uperio je u zapadnjaka.

— Sve je u redu, amigo — procedi melez — ali ovo je zaista poslednja prilika, razumeš?

Šejn ugleda nož u Jakobovoj ruci. Ali Vako je bio brži.

— Nemoj, Jakobo — upozori ga Šejn. — On misli da je uvek prvi.

Cuni spusti nož. Zadenu ga u pojas i mračno pogleda meleza.

Vako se osmehne. — Vrlo razumno od tebe, amigo. Ja nikog od vas ne želim da ubijem. Ali ovo je poslednja šansa za mene i Elen.

— I za ljude u Fort Kenbiju? — upita Šejn. — Zar si to zaboravio? Ili misliš da sada, kad si izvan, nemaš nikakvih obaveza?

— Dok pomoć dođe, svi će ležati mrtvi. Zar ti u to sumnjaš?

— Ali mi smo pošli da tražimo pomoć.

Vako podiže ramena. — Ja neću da se prepirem sa tobom hombre. To u svakom slučaju nije moj posao. Ali nemam ništa ni protiv toga da slušaš glas svoje savesti. — Ponovo se osmehnuo. — Potrebna mi je samo mala prednost za nas. I još jedna sitnica, amigo. Otpaši se.

Šejn otkopča opasač i kolt kliznu na tle.

— Tvoj nož, Jakobo! — naredi Vako. Cuni ga izvađi s dva prsta iza pojasa i baci. Uzeću malo oružja i kornje.

Jakobo pogleda upitno Šejna. Ovaj u znak saglasno-

sti potvrdi glavom. On posluša Vakovo naređenje i poče da oprema konje.

— Požuri se — frknu Vako videvši da Jakobo oteže vreme. — Narednik i Cojn svaki čas mogu stići, ja do tle želim da odem.

Do đavola! pomisli Šejn. Gde su ostala ta dvojica? Tako velika njihova prednost ipak nije bila. Oni bi svakog časa morali stići.

— Torbe s novcem stavi na šarenog konja — objasni Vako Cuniju. Elen stade kraj Emi ali ova je ne pogleda.

— Ti jašeš u svoju nesreću — začu Šejn Emi kako govori. — Zašto se ne vratiš nazad svom ocu? On će ti sve oprostiti.

— Ali meni neće — odseče Vako divlje.

— Ja jašim s njim zato što ga volim — odvrati Elen odlučno.

Oni uzjahaše. Vako uhvati uzde. Osmehne se Šejnu i reče:

— Kada budeš jednom hteo da nas posetiš, naći ćeš nas u Arizoni.

— U ovom trenutku interesuje me samo gde ću ponovo naći životinje i oružje — odvrati Šejn hladno.

— Najdalje jedan dan marša odavde ostaviću vam sve. A kada dođeš u Farmington pozdravi mog tasta.

— Pozdraviću i ulagače koje si pokrao, ti kopile — odseče zapadnjak. A ako te još jednom sretnem negde na putu, ne dolazi mi u vidno polje jer ću Elen načiniti mladom udovicom. — Šejn gorko pogleda oboje. U ovom trenutku manje je mislio na novac, a daleko više na pukovnika Vajlera i ljude u tvrđavi. Možda Vako ima pravo i možda već svi leže mrtvi. Ali kad bi čovek gledao tako, onda bi sudbina Fort Kenbija bila uveliko zapečaćena. Samo kad bi sutra mogli da nađu konje, mogli bi da nadoknade izgubljeno vreme.

Jakobo ispusti jedan potmuli uzvik i pokaza ka brežuljku. Šejn je pogledao u tom pravcu i video jahača koji se približavao. Emi raširi oči.

— Tom. Tom nije... — Njen glas se odjednom prekide.

Sad je i Šejn video. Samo je Cojn sedeo u sedlu. Ili,

bolje rečeno, visio na njemu. Nagnuo se napred i stegao rukama vrat životinje. Polako, grabio je poni prema njima. Kada se dovoljno približio video je kako se preko Cojnovog lica sliva krv. Oseti kako ga steže Emina ruka.

— Mora da se nešto strašno dogodilo, mister Šejn — promuća ona. Iznenada ona poče uzdržano da jeca. To je sve jednostavno bilo suviše za nju. Šejn je nežno gladio po kosi, ali nije rekao ništa jer reči tu nisu mogle ništa pomoći.

Cojnov konj je polako prišao. Stao je tik pred zapadnjakom. U istom trenutku izgubi Cojn poslednju snagu. Šejn obuhvati ranjenika, skide ga s konja i polako položi na tle. Cojn je držao zatvorene oči. Izgledao je potpuno malaksao.

Šejn uze bocu koju mu je Jakobo dodao i pljusnu Cojnu vodu u lice. Stenjući on otvori oči. Gledao je zbunjeno oko sebe. Verovatno nije bio još svestan gde se nalazi.

— Helo, amigo — izusti odjednom, došavši ipak sebi.

— Šta se dogodilo, Cojn? I gde je ostao Tom Vajler?

Cojn popi malo tečnosti iz boce. Kad se najzad oporavio i pogledao Šejna, ovaj je znao da Tom Vajler više nije među živima.

Cojn se oporavljao relativno brzo. Otkrio je mrtve Keriona i Kampera. Smireni osmeh pojavio mu se na usnama. Tražeći gledao je oko sebe.

— Gde su Vako i mis Elen?

— Otišli su — odvrati Šejn. Sa našim konjima i svim oružjem. Ali sad nam možete konačno reći šta se dogodilo.

— Na kraju kanjona poni je već počeo da posrće. Nije više bilo nikakvog smisla da jašemo udvoje. Zaista je jedan bio suviše. — reče Cojn tihim glasom.

Zapadnjak pogleda konja. Cojn je imao pravo. Životinja je bila potpuno gotova. Čuda da se i Cojn dovde dovikao.

— Je li došlo do rasprave zbog konja?

Cojn potvrdi. — Rekao sam Vajleru da ćemo morati da jašemo naizmenično. Izgledalo je da se slaže. Ali bio sam u zabludi. — Ponovo pogleda u Emi stisnutih zuba od belat. — Mislio sam da smo se sporazumeli. — On se

osmešne tužno. — Kada je došao na mene red, potapšao sam Vajlera po leđima. On me je pustio, ali dok sam uzjahivao udario me jednom oštrom stenom. Udarao me je više puta. Hteo je da me ubije, verujte mi. — Stara mržnja zasvetlela je u Cojnovim očima... I ta mržnja dala mu je ponovo snage, a njegov glas postao je glasniji, čvršći.

— Onda sam verovatno i ja izgubio razum i dok sam još bio pri sebi uzeo takođe jedan kamen... — Više ništa nije rekao, ali je u osnovi rekao sve.

— Ja ne znam kako sam se posle uopšte još popeo na konja — promrmlja Cojn.

— Da li ste se uverili da je Vajler zaista mrtav? — upita Šejn. — Ili leži bespomoćan na izlazu iz kanjona?

Conj ga jezgrovito pogleda. Onda sine Šejnu da nema nikakvog smisla da se vraća toliki put do ulaza u kanjon. Peške. Ni Emi nije protestovala zbog toga. Njen brat je ni za života nije ničim zadužio.

— Tamo! — viknu Jakobo. Šejn se okrete.

— Grom i pakao — prasne. Indijanac je stajao na ivici brežuljka i posmatrao ih.

Emi poče glasno da plače. Cojn podiže pogled. Kao začarani gledali su svi gore odakle ih je posmatrala smrt puna muka, a oni nisu imali pri sebi ni jedan nož. Bilo je dvanaest Indijanaca a oni su bili bez oružja!

— Tako nisam sebi predstavljao svoj kraj — reče Cojn gorko.

Jakobo pogleda oštro prema uzvišici. Iznenada on okruži rukama usta i pusti jedan otegnut, prodoran krik. Šejn se trže i pogleda ga. Jakobo je razvukao lice u trijumfalan osmeh.

— Cuni indijanci! — viknu. — Cuni! Nisu Navahosi!

Jahač na uzvišici odgovori piskavim grlenim glasom. Jakobo diže ruku i pođe prema njemu. Cojn obrisa znoj sa krvlju umazanog lica i poče da se smeje.

Sada je i Šejn prišao i stao uz Jakoba. Razumeo je dosta reči iz njihovog govora, jer je Cuni jezik bio osnovica za sve plemenske indijanske jezike. Tako je pratio kako se Jakobo sporazumeva sa svojom plemenskom braćom.

Najzad, posle više od pola časa izgleda da su se dogovorili. Jakobo pogleda Šejna i saopšti mu:

— Rekao sam im da smo na putu za Kaunpoint da tražimo pomoć protiv Navahosa. Molio sam ih deset pušaka, čebad i rum, dok se ne vratimo u tvrđavu. Oni će jahati s nama. Razumeš?

— Odlično si to uradio, Jakobo. Uh, trebalo je još da ih pitate o naredniku!

— Pitao sam. Nisu videli. Kažu da uzjašemo iza njih i pratimo Vako.

— Možete li vi da jašete, mister Cojn? — upita Šejn zabrinuto. Cojn se namršti.

— Direktno u pakao, ako se mora, mister Šejn. Taj Vako će nam platiti, kunem vam se svime što mi je sve-to!

— A to je? — upita zapadnjak malo ironično.

Cojn ga pogleda začuđeno. Onda namršti čelo i progunda:

— Polako, pustite me malo da razmislim, jer mi to još nije palo na pamet.

Nešto pre sutona stigli su do jedne šumske jaruge, nad kojom su se nadnele brda. Jedan od Indijanaca podiže ruku i pokaza napred. On reče nešto Jakobu. Ali Šejn je takođe znao šta ovaj misli jer je video konje. Stajali su na obali malog planinskog jezera. Malo dalje video se dim vatre, ali ne i Elen i Vako.

A onda ugleda Šejn i njih. Vako i Elen brčkali su se u jezeru kao dva nestašna deteta, smejali se, prskali i ni slutili nisu da im se približava opasnost.

Šejn opazi kako se jedan Cuni maša za luk i strelu.

— Neka ne gađa! Želim ih žive — povika Šejn Jakobu. — Napred, da uhvatimo njihove konje, amigo. — Cuni ga je poslušao. Sjuriše se ka logoru. U tom trenutku opazi ih Vako.

— Brže! — viknu Šejn, jer nije znao da li ga je Indijanac razumeo. — Brže!

Stigli su do oružja koje je ležalo kraj konja. Sve osim Vakoove puške i svog kolta Šejn položi na jedno široko čebe.

Vako je prskajući oko sebe dolazio iz vode. Elen je stajala kao skamenjena u jezeru. Bila je zaista lepa! —

pomisli Šejn. Po njenom jedrom telu blistale su kao biseri kapljice vode, a oko nje su se u vodi igrali zraci zalažećeg sunca.

Vako stiže do čebeta sa oružjem. On pruži ruku za puškom. On ga je preteći gledao, a Indijanac ga je držao na nišanu.

Melez povuče ruku. Izgledao je smešan tako kao od majke rođen.

— Te žene — reče, osmehujući se. — jedna stara veštica mnogo godina mi je porekla da su žene moja zla kob. Bila je prokleta u pravu. Elen je odjednom htela da se kupa. Da sam bio sam nikada ne bih došao na tako pijanu ideju.

Cuni su se ulogorili malo po strani. U Vakou se ugasila svaka želja za otporom. Jakobo mu je vezao ruke noge. Šejn je posmatrao kako Elen, klečeći pred njim, hrani kašikom vezanog. Nije je ispuštao iz vida, jer je znao da će devojka pokušati da svom dragom pomogne i da ga oslobodi veza. U stvari, ako je hteo da bude siguran trebalo je da veže i devojku.

Emi se posvetila Cojnovim ranama. Radila je to nežno i stisnutih usana. Ali bilo je jasno da to ne radi sa simpatijama za ranjenika. Šejn nabra čelo. Bilo je jasno da se sve odigralo tako kako je Cojn ispričao. Jer to je bio čovek potpune čiste prošlosti. Mada će sigurno zbog toga morati pred vojni sud. Tom Vajler nije njemu samo bio pretpostavljeni kao narednik. On je bio i sin pukovnika Vajlera.

Mesec je isplovio kao lađica i ogledao se u jezeru. Šejn je prošetao komadom obale. Zatim je seo na jedan kamen i pušio cigarilo zadubljen u misli. Onda začu korake koji su se približavali. Bila je to Elen. Malo je oklevala, a onda sasvim pride. Slutio je zbog čega dolazi.

— Ja... ja moram s vama da razgovaram, mister Šejn. — Glas joj je zvučao nesigurno, malo uplašeno. Crvenilo joj je plamtelo na obrazima.

— Poslao vas je Vako?

— Ne, naprotiv. On mi je zabranio da vam se obra-
tim.

— Zato što on zna kakav mora biti moj odgovor —
kimne Sejn glavom. On baci opušak cigarila u jezero, gde
se ovaj šišteći ugasi. Ustade i pogleda Elen odozgo. — Tre-
balo bi da ga pustim da pobegne — reče zamišljeno. — I
došli ste to da me zamolite?

Njene oči počese divlje da svetlucaju. Mogla bi biti
zaista dobra žena pionira tamo, u Arizoni, pomisli Sejn.

— Pustite nas da odemo, mister Sejn. Novac možete
zadržati. Ali ja neću nazad u Farmington — odseče Elen
odlučno.

Sejn zavrte glavom. — Ne ide, leđi. Ja vas moram
oboje vratiti.

— Da li vam je moj otac i za mene platio nagradu?
— frktala je devojka.

— Sa ili bez nagrade, ja ću vas odvesti u Farming-
ton. Vi ste zaljubljeni u Vakoa, ja znam. Ali unesrećiće vas
ako odete s njim u Arizonu, verujte mi.

— Onda umri ti, đubre! — Mora da je sve vreme dr-
žala za leđima nož, što Sejn u tami nije mogao da opazi.
Ona mu uperi hladan čelik u grudi. Sejn napravi instink-
tivan trzaj telom i vrh noža kliznu. Onda on dohvati nje-
nu ruku i zavrne je. Sa bolnim uzvikom Elen pusti nož
da padne.

— Vi mala, podmukla zmijo — reče zapadnjak bes-
no. — Osetio je kroz košulju da je ranjen i napipao toplu
krv. Ali bila je to površinska rana, ni vredna pomena. Ona
ga je gledala. U očima su joj bile suze. Suze od besa i ra-
zočarenja.

Prokletstvo, pa ona to kopile zaista voli, prode za-
padnjaku kroz glavu. On diže nož i stavi ga sebi za pojas.
Elen se iznenada okrete i otrča. Sejn je zamišljeno gledao
za njom.

— Tako sam nešto i očekivala — reče jedan glas iza
njega.

Sejn se ponovo osvrte. Bila je to Emi iza jedne stene
visine čoveka. — Opazila sam kad je uzela nož i krenu-
la za njom. Ali sam očigledno stigla prekasno.

— Vama je stalo do nje. Jesam li u pravu?

Emi se zagleda u njega. Onda kimne glavom. — Da,

Elen mi je draga. Možda je Vako nije vredan. Ali ona ga voli.

— Ona je suviše mlada i ceo životni put je pred njom. A tip kao što je Vako nije stvoren za to da učini srećnom jednu mladu, neiskusnu devojkicu.

Emi mu se sasvim približila. Onda ga iznenada obgrli rukama oko vrata i poljubi ga. Usne su joj bile meke i vrelе. On je instinktivno steže i oseti kako oboje padaju na meko tle.

Kasnije su mirno ležali jedno kraj drugog. Šejn je pušio, ali mu je cigarilo bio poslednja stvar koje bi bio svestan. Sve što se dogodilo činilo mu se nestvarno. Odjednom mu Emi okrene lice. Suze su joj klizile niz obraze. — Sram me je — reče. — Ali kad se setim one zveri, Kampera, nada mnom...

— Znam — reče Šejn.

— Morala sam to uraditi. Nešto iznutra vuklo me je k tebi. Želela sam da me prvo ima pravi čovek. A ti si, znam to, pravi čovek.

— Ali na žalost ne i prvi. Htela si da to bude od tvoje slobodne volje, zar ne? Možda si osećala da ćeš sa mnom sprati sav onaj bol što si doživela.

— Mislim da sam iznenada postala žena. — Emi pokri lice rukama i obrisala suze. — Ne znam, Šejn, da li to razumeš. Ali odjednom je sve drukčije. Moj brat je mrtav. Verovatno i otac. Onaj bandit me je silovao. Kao da se odjednom sve u meni preokrenulo. Zaista je to tako. Kao da se u meni promalja neki novi život. — Ona ustade i zagleda se nekud u daljinu. — Odjednom sam slobodna. Možeš li da shvatiš šta si za mene učinio?

— A ja sam već pomislio da me voliš — nasmeja se zapadnjak.

— Možda je zaista i tako — odvrati devojkica. — Ali ja to ne znam... još ne znam, Šejn. — Ona se ponovo zagleda u jezero preliveno mesečevim srebrom. — Sad iznenada mogu odjednom da razumem Elen. Možda ona u stvari ne voli Vakoa, ali je on učinio slobodnom.

— I misliš da Vakou duguje tu slobodu?

Emi kimne potvrdno glavom. — Da, mislim tako. Ona mi je pričala kako je loše otac s njom postupao. A onda je

došao Vako. I pričao joj je o životu punom sreće i slobode tamo, u Arizoni.

— Misliš da li trebalo da ih pustim?

— Da. Ne bi trebalo silom da ih vratiš u Farmington. Pusti ih da odu, Sejn. Naravno, bez novca koji pripada štedišama u gradu.

— I ti misliš da će se Vako odreći novca? — bio je skeptičan zapadnjak.

— Zašto im ne ukažeš malo poverenja? Pruži im obojma njihovu šansu.

— U redu, ja ne držim mnogo do toga, ali ću morati to da prespavam i ujutru rano... — On učuta i oslušnu kroz noć. Bio je ispaijen pucanj. Jedan jedini.

— Dođi! To je bilo u blizini logora. — Šejn potrča.

Prvim pogledom shvatio je sve. Vako je kidnuo. Elen je sedela na tlu i odsutno gledala Cojna koji je razgnevljenog lica stajao nad njom. Jakoboa se nigde nije moglo videti.

— Za njim su — objasni Cojn. — Ali u mraku će im sigurno izmaći.

— Ko je pucao? — raspitivao se zapadnjak. — A kako se moglo to dogoditi? Ti si bio odgovoran da paziš na njega.

— Ova luda ovde! — Cojn pokaza na Elen, koja se ironično smijuljila. — Ona mu je sigurno presekla veze, a da nisam primetio. Ona mu je doturila i kolt.

— Bez sumnje je mislio da ga ljubim — javi se Elen pakosno. — Valjda je i on tako nešto pozeleo sa svojim neodoljivim licem. Nisam morala da molim! Šta sam htela, učinila sam i sama!

Cojn joj pride i zmahne rukom.

— Ostavite je, Cojn — umeša se zapadnjak. — Kada njen bes jednom popusti misliće drukčije. Treba samo da ode do jezera i da se napije vode. — On ode do mesta gde su bile ostavljene torbe s novcem. One su nestale. Ali Vako će se vratiti zbog Elen.

— Jeste li konačno pročitali vašeg ljubljenog Vakoa? — upita Šejn Elen. Gledala ga je prkosno, ali ništa nije

odgovorila. Tražio je dokaz u njenim očima, ali je njen pogled nije odavao. I onda je shvatio. Ona je mislila da mu potpuno pripada.

— Nadam se da vas nije napustio?

Elen ga pogleda začuđeno, potpuno zbunjena. Šejn se blago osmehne. — Vaše oči vas odaju, Elen. Vako vam je rekao da će se vratiti i da će vas povesti. Možda čeka na vas u Kaunpointu. U svakom slučaju napričao vam je ko-ješta. Ja sam, međutim, mišljenja da je on sa novcem definitivno zdimio.

Elen bi mu najrađe doviknula u lice da to nije istina, da se Vako promenio i da je neće ostaviti da čami ovde. Ali osećala se i samom ostavljenom, iako se to nije primećivao. Zato ona samo sleže ramenima i okrenu glavu u stranu. Mrzela je ovog čoveka pred njom kao ništa na ovom svetu. Samo on je stajao između Vakoa, nje i njihove sreće. Zašto samo nije tačno gađala nožem!

Posle izvesnog vremena Jakobo i ostali Cuniji, koji su bili u poteri za melezom vratili su se. Cojn je već osedlao svog konja. Bio je ljut na zapadnjaka. Bilo je to jednostavnije nego se ljutiti na sebe.

— Ako jašemo celu noć, kada možemo da budemo u Kaunpointu? — upita Šejn Cunija.

— Kada sunce malo odskoči.

— U redu. Onda krenimo. — Zapadnjak se vine na svog konja. Vako mi ne ide iz glave. Ako je, jašuci pred nama, stigao u Kaunpoint, nabavio novog konja i dojahao dalje, onda tog bandita više nećemo videti.

— Idem s vama — vikne Cojn.

— Ti ćeš paziti na devojke. Ako se nešto desi ti ćeš biti odgovoran. — Šejn i Jakobo krenuše, dogovorivši se prethodno sa ostalim Cunijima. Kada je bacio pogled unazad, Šejn vide Emi kako stoji. Nasmejala mu se i podigla ruku u znak pozdrava.

Uskoro nakon što se sunce pojavilo iza oštarih planin-

skih vrhova začu se glasan jek trube ispod njih. A onda otkriše vojnike. Bilo ih je mnogo. Možda osamdeset ili devedeset. Konjica. Vukli su dva mitraljeza. Mora da su se bili ulogorili dole na potoku, jer je Šejn video kako umotavaju cebad, pa ih pričvršćuju za sedla.

— Grom i pakao, otkud su se sad oni pojavili ovde?
— začudi se Šejn.

Jakobo se zagleda svojim orlovskim pogledom u dubinu.

— Peti konjički eskadron — objasni. — Dolaze iz Fort Vingejta. Šejn se divio njegovom vidu. I pored najbolje volje nije uspeo da pročita broj na zastavi koju je vetar lepršao.

Pojahali su uskom stenovitom stazom nizbrdo. Kada su se pojavili iza stena vojnici su već bili u sedlima. Oficir na čelu podiže ruku kad ugleda Sejna i Jakoboa. Zatim spusti ruku, posmatrajući ih kako im dolaze u susret.

— Helo, majore — viknu Šejn. On zaustavi konja kraj komandira odeljenja. — Vas je samo nebo poslalo! Možda još nije doprio do vas u kakvo je situaciji Fort Kenbi. Opkolilo ga je najmanje hiljadu Navahosa.

— Nas nije poslalo nebo nego general Vajgend — odvrati major mirno. — Ja sam major Dikens, a ko ste vi, mister?

— Moje ime je Šejn. A ovo je ovde Jakobo, Cuni-indijanac. On pripada ljudima pukovnika Vajlera i služi kao izviđač. — Šejn obavesti majora kako je bilo stanje u Fort Kenbiju kada su ga napustili. Major nabra čelo. Nije ništa rekao, ali moglo se primetiti da misli da će prekasno stići.

— Čim smo saznali za prepad na naš transport municije i hrane znali smo šta sledi. General Vajgend je bez oklevanja poslao ovo odeljenje. — On se okrete Jakobou. — Ti ćeš nas voditi.

Jakobo prinese ruku kapi koju je ponovo nosio umesto orlovog pera u pundi. Šejn upita:

— Da li vas je presreo jedan usamljen jahač, ser?
— On opisa Vakoa. Major Dikens zavrte glavom. Nisu ga videli. Možda je pogrešio put, ali može biti i da je na vreme otkrio vojnike i takođe se na vreme uklonio s puta da bi izbegao neugodna pitanja.

Šejn pomisli na Elen i Emi. Emi će sigurno hteti da se sa vojnicima vrati u Fort Kenb, svome ocu. Ali šta će biti sa Elen? Cojn će takođe odjahati sa odredom, a i Cuni će se bez sumnje, priključiti vojnicima protiv svojio vekovnih neprijatelja Navahosa.

Zapadnjak obavesti majora o svernu. Oficir je to saslušao sa gorčinom. Zatim je kimnuo glavom i rekao:

— Naravno da ćemo uzeti pukovnikovu kćerku sa sobom. I drugu devojku takođe. Vi nećete s nama, mister?

Šejn odrečno zavrte glavom. — Moram tog Vakoa na vreme da stignem i uhvatim. Nadam se da ću ga naći u Kaunpointu. To je moj zadatak, ser.

— O kej. Razumem. Da li vam je još što potrebno, mister?

— Cigarilos i boca viskija, ukoliko možete da odvojite — osmehne se zapadnjak. Dobio je oboje. Jakobo mu pokaza i nacрта ostatak puta u pesku. Više nije mogao za njega da učini.

Ubrzo nakon podneva ugleda pred sobom naselje. On stade, izvuče kolt i zarotira doboš. Kada ga je vratio u futrolu bio je siguran da revolver čvrsto i pod rukom stoji. Video je kako se nazire kraj njegovog puta. Kao poslednji problem ostao je još samo Vasko. Šejn ga nije potcenjivao.

Šejn je imao tužan osećaj na ovoj vetrovitoj zaravni. Kuće su izgledale kao ruine. Jedino bi se dve kuće u celom gradu mogle bar upola smatrati podesnima za stanovanje. Na jednoj je stajala firma: „Nestorov hotel i sa-

lun". Druga je bila zgrada Indijanske agencije. Video je samo nekoliko ljudi na širokoj, dubokim peskom pokrivenoj glavnoj ulici. Mračne, opasne i u sebe povučene izgledale su te prilike, koje su ga dočekale zatvorenim, podmuklim, žmirkavim pogledima. Nijedan pozdrav. Nijedna prijateljska reč. Kao da je bila podignuta barijera između tih ljudi i stranaca.

Šejn je polako jahao kroz naselje, čak napolju do poslednje kolibe, koja se jedva držala uspravno. Bilo je to tipično naselje sa jednom ulicom. Sve zgrade bile su u glavnoj ulici. Kuća sa natpisom „Šerifska kancelarija“ privuče zapadnjakovu pažnju. Nije mu bio potreban nikakav šerif. Hteo je samo da zna, kako bi se moglo ravnati, da li izvesna poternica visi na tabli.

Šejn zastade pred salunom. Gore, na tremu stajala su dva tipa opasnog izgleda. Držeći cigaretu u zubima gledali su ga vučji. Šejn kliznu iz sedla. Puška mu je ležala zadenuta o sedlo, u futroli. Ako bi sad zatrebao nekakvo oružje, imao je pri sebi kolt, a ne „vinčesterku“. On veza konja i ode da pogleda da li je Vako tu. On ugleda otvorenu kapiju kraj kuće. Ona je vodila u dvorište koje je, bez sumnje, pripadalo salunu. Učini par koraka. A onda ugleda konja oborene glave, zavezanog za jedno drvo, kako stoji usred dvorišta. Vakov konj. Bio je isto tako gotov, kao i njegov sopstveni.

— Imam utisak da me tražiš — začu Vakov glas za leđima. Možda drži kolt uperen u njega? Možda je bolje da ga ne proveravam, pomisli. Ali ipak se iznenada okrete. Polako i sa rukama kraj kukova.

Vako je izgledao iscrpljen. Verovatno je i sam izgledao tako. Ali on se osmehne. I Vako se osmehne. Obojica su imali revolvere zadenute u futrole. Vako je to mogao da učini, kad su mu s leve i desne strane stali oni revolveraši s terase i posmatrali netremice pridošlicu. Bila je to partija tri prema jedan.

— U ovom gradu čovek brzo nađe prijatelje, zar ne?

— Sa novcem se sve može — odvrati Vako suvo.

— Treba li da ga sredimo, amigo? — upita jedan od dvojice ubica. Glas mu je zvučao ledeno kao kad delilac karti u pokeru pita ostale igrače da li žele još jednu ili dve karte.

— Čekaj — progundā Vako. — Nemamo razloga da žurimo.

Šejn izvadi jedan od cigarilosa koje je dobio od majora Dikensa i zapali je. Levom, mada to nije naročito umeo, jer mu je desna bila potrebna za drugo.

— Komično — reče Vako. Koliko puta si mi zaista imponovao, amigo. Šteta što stojimo na suprotnim stranama.

Zapadnjak je nastavio da puši. Puštao je vešto kolutove dima, ne ispuštajući tri protivnika iz očiju.

— Došao si sam? — Vako ga pogleda ispitivački. Ti si, kao i ja, jahao celu noć. Gde su ostali?

Šejn je otezao vreme. Odjednom mu je svanulo. Momak nije ni pretpostavljao da bi se on mogao pojaviti bez Elen. Bio ga je pogrešno procenio.

— Ona mora da dođe ovamo — reče Vako kao da je pročitao zapadnjakove misli. — Ja sam malo izjahao napred da bih priredio svečani doček. Razumeš, amigo?

Šejn ga je itekako razumeo. Vako je bio siguran da će Elen sa ostalima nekoliko časova posle njega stići u Kaunpoint i hteo je sve da pripremi da bi bio siguran. Revolveraši kraj njega pripadali su očigledno odboru za doček. Za par stotina dolara oni bi hladnokrvno ustrelili svakoga na koga bi Vako pokazao prstom. Tu je bio i potreban kapital za takvu investiciju. Ali on je zaista očekivao Elen, priprativši i odmornog konja da ga obode i na kraju iščezne. Zato je za njega bilo ogromnog iznenađenje kad je Šejn dojahao sam.

— Elen neće doći — pohita zapadnjak da ga konačno razuveri, posmatrajući ga uz put.

— Šta ti to govoriš? Ona...neće doći? — On pogleda Šejna sa nevericom, ne znajući da li da se smeje ili da se mršti. — Ti zbijaš šalu sa mnom!

— Zar nisi sreo na putu ovamo odeljenje konjice?

— Kakve konjice — procedi Vako, sada već vidljivo uzrujan.

— Onda mora da si noću projahao kraj njihovog bivaka, a da ga nisi primetio.

— To sa konjicom je tačno — umeša se jedan od revolveraša. — Juče su ovuda prošli. Čitava vojska. Mislim da su se uputili dole ka Fort Kenbiju. Navahosi će opet jednom potprašiti pete.

Vakovi obrazi izgubiše svaku boju. Koža mu je postala žuta kao vosak. Konačno je shvatio.

— Oni su povelili Elen i Emi sa sobom? — upita tiho. Šejn ćutke kimnu glavom.

— Vi možete da idete, više mi niste potrebni — obrati se Vako revolverašima. Dva tipa napraviše iznenađena i razljučena lica.

— Hej, amigo, treba li to da znači da od našeg posla neće biti ništa? — upita jedan i stupi pred meleza.

— Daj im njihovu crkavicu kad si ih već najmio — posavetova Šejn meleza. — Nadam se da imaš dovoljno novca. Ali nemoj uzimati iz torbe, inače ću se naljutiti.

Vako je brzo reagovao. Odskočio je dva koraka nazad i već je držao revolver u ruci. Držao je oba „saradnika” pod kontrolom.

— Nestanite — naredi. — Biće vam plaćeno što vam pripada. A sad se tornajte dok se nisam predomislio.

Viši od dvojice, koji je očito vodio reč, lutao je pogledom od Vakoa do Šejna tamo-amo. On sada više nije bio načisto šta se događa. Ali imao je osećaj da proceni kad je neki tip opasan. A Vakoa i Šejna je procenio jednako.

— Nadam se da se nećeš predomisлити, hombre — reče dugonja uz pritvoran osmejak. — Jer ako se često budeš predomišljao naša tarifa biće dvostruka. Inače... znaš gde ćeš nas naći. On da mig svom drugu i oni izadoše kroz otvorenu kapiju na ulicu.

— Koliko sam ti zapravo vredeo kod ovih? — upita Šejn.

— Ti ništa — odseče Vako. — S tobom ću ja sam izaći na kraj. Ali ja sam mislio da ću morati da računam i sa Cojnom, Jakobom i njegovim saplemenicima.

— Koliko si na tome izgubio? — upita Šejn oštro.

— Šta te se tiče? To je moj novac i mogu s njim da radim šta mi se hoće.

— Tako? — primeti zapadnjak. — A gde su sada torbe?

On vide užas u Vakoovim očima. — Prokletstvo! Gore, u mojoj sobi! — U istom trenu pomislili su i isto.

Ona dva lešinara su sigurno posmatrali kako Vako nabijene torbe vuče u svoju sobu.

Kao po komandi Vako i Šejn potrčaše unutra.

*

Vako je prvi stigao do pokretnih vrata saluna. Prođe kroz njih i osvrte se oko sebe. Nigde nije bilo Henrija i Lata, kako se zvao visoki. Dva tipa stajala su kraj šanka.

— Gde su ona dvojica? — drekne Vako na barmena. Pošto nije dobio nikakav odgovor bi mu jasno da su obojica gore. Jedno stepenište vodilo je na gornji sprat gde je bilo nekoliko soba.

Lat koji je nosio torbe preko ramena, trže revolver. U skoku opazi drveni stub i zakloni se iza njega. Šejn je stigao do vrata. On vide Henrija koji je bio nepokriven i izmicao je ka zidu. Ali u to ga pogodi Šejnova kugla.

Vako se odbaci u stranu i prevrnu jedan sto da ga zaštiti od Latovih metaka. Lat isprazni ceo doboš u debelu dasku stola u kojoj su projektili ostali zariveni. Kad je Šejn čuo zvuk praznog doboša jurnu kraj Vako, koji je klečao na podu, ka Latu. Lat je dotle ubacio u doboš dva metka i tražio ostale. Ali više nije imao vremena da napuni doboš. Šejn je slutio da će ovaj prekinuti punjenje, pa zastade. Kad je Lat provirio iza stuba Šejn pade na stepenište i metak koji prasnu pogodi ogradu, odvalivši parče drveta. Šejn je čekao drugi pucanj, ali on nije došao.

Lat je znao da ima još samo jednu kuglu u cevi i oklevao je. Iznenada se seti Henrijevog kolta. On se okrete i otkri ga kraj nepomičnog tela na podu. Lat se saže ka podu i naže se ka oružju. Ali ga nije dohvatio. Vako je primetio da se dugonja saginje, izviri s leve strane zaklona i nanišani. Onda pritisne obarača. Začu se krik. U to ustade Šejn i pritrča. Lat je ležao ranjen, držao revolver u ruci i gledao divlje. Držao se za mesto gde ga je pogodila Vakoova kugla.

— Diži se, hombre — naredi Šejn. — Ili hoćeš poslugu? Možda da te izvuku za vrhove čizama?

Lat je stenjao i ječao. Oči su mu bile ispunjene mržnjom, ali su počele da gube sjaj. Šejn je posmatrao njegov prst na obaraču. Po njemu se videlo kako ga napušta snaga. Iznenada ispusti on kolt i ostade tako ležeći. Ali još mu je radio puls.

Šejn nije obraćao pažnju na Vako. Iznenada oseti njegovu gvožduriju u leđima.

— Pusti kolt da padne, amigo — reče Vako. — Pusti ga da padne jer ti više nije potreban.

— Ponekad pomislim da si bolji nego što te bije glas — odvrati Šejn. — Ali onda se odmah potrudiš da mi dokažeš suprotno.

— To je moj novac — gundao je melez i pojačao pritisak svog revolvera. — Ali ja ću ti dati pola kada mi pomogneš da vratim Elen.

— Znaš li šta ja mislim, amigo? — osmehne se Šejn uprkos pritisku revolvera u njegova leđa. — Ti i Elen, oboje ste šašavi.

— Mi smo zaljubljeni jedan u drugo, a možda je to isto — osmehne se i Vako. Šejn primite u njegovim očima pogled koji je prvi put video.

— U redu, amigo. Ubedio si me. Pustiću tebe i Elen. Šta više, jahaću s tobom i pomoći ću ti da je uzmeš od vojske.

— Vidiš kako jedan napunjen revolver može da promeni mišljenje.

— Tu grešiš. Što se drugog tiče, ja imam svoje uslove.

— Uslove? — začudi se Vako. — Sa revolverom u leđima ti postavljaš uslove?

— Ti nećeš poneti novac iz Farmingtona. Ja ću ga uzeti i vratiti vlasnicima.

— Hoćeš li da povučem obarač?

— Zašto već to nisi učinio?

— Ti si poludeo! Ja treba da se odrekнем novca? Otкуда ti ta ideja? Bez penija u džepu šta da radim u Arizoni?

— Ti možeš uvek da radiš — odvrati zapadnjak. — Možeš biti kauboj ili već nešto. Zdrav momak, kao što si ti uvek će moći izdržavati sebe i svoju mladu ženu. Ili možda misliš da za to nisi sposoban? Misliš li zaista da će Elen moći da bude srećna sa jednim banditom?

Pritisak u Šejnova leđa je приметно popustio. Zapadnjak je rizikovao i okrenuo se. Tako je još uvek držao kolt uperen u njega. Sada u grudi. Na licu mu se video zamišljeni izraz.

Iznenada on razvuče usne i pokaza zube.

— Trebalo je da postaneš propovednik, amigo — reče. — Ali ne misli da si me preobratio. Kada pravo razmislim, još uvek je najbolje, ako jednostavno povučem oroz.

Šejn ga je gledao sa nevericom. A onda Vakov kolt otvori vatru...

Šejn se instinktivno trže unazad iako ga kugla jednostavno nije mogla promašiti. Plamen iz cevi oprlji njegovu jaknu. Iza njegovih leđa neko zakrklja. Šejn shvati da Vako nije pucao u njega. Okrenuo se i video dugonju kako se još dovukao do zida, a onda klonuo unapred.

— Izgleda da mogu da ti zahvalim za svoj život, ti, kopile — nasmejao se zapadnjak. I melez se šeretski naceri. Zatim se njegovo lice sasvim opusti.

— Ti si ga pokrivao, inače bih ga ja i ranije primečio. Imaš sedam života kao neka mačka. Ovo ti je sedmi.

Pogledaše se. Neki neutralni posmatrač zaključio bi da su obojica srećni što se opet sve dobro završilo.

— Potrebno mi je jedno piće — promrmlja Šejn. On pogleda Vakoa. Ne ispuštajući ga iz vida, uprti torbe, koje su ležale na tlu. Vako se malo kiselo smeškao, ali nije preduzeo ništa. Šejn krene niz stepenište.

— Čekaj, amigo! Rekao si već da ono što fali moram iz sopstvenog džepa da nadoknadim. Ali on je potpuno prazan. — Vako kleče kraj mrtvih bandita i pretraži njihove džepove. Onda trijumfalno podiže svežanj banknota. — Evo! Priključi ih ostalima pa ćeš opet imati punu sumu.

Prostor pred stepeništem sada je bio pun ljudi. Kad su

Vako i Šejn sišli, povukoše se malo nazad i zauzeše svoja mesta za šankom.

— Ti nosiš gomilu novca preko ramena. Veruj da se u gradu o tome već priča. — Vako je govorio tiho. — Može se desiti da ljudi zaključe kako nema smisla da novčanice ponovo nestanu iz Kaunpointa.

Šejn uze čašu i osvrte se. Bilo je petnaest ljudi i svi su ih posmatrali kao gladni vukovi. Vako je imao pravo. Reda i zakona ovi se ljudi očigledno nisu mnogo držali, iako su, razume se, imali šerifa. Za ukras.

— Vi nas, naravno, možete pratiti i u brdima stići — reče zapadnjak glasno i razumljivo. — Ali vi to, naravno, možete učiniti i na komotniji način, džentlmeni. Ovde — on lupi po torbi — nalazi se ono što najviše volite. Hajde, uhvatite nas.

Vako je spustio čašu i povukao nogu sa mesingane šipke kraj bara. Leđima prema pultu stajali su sada Šejn i on i gledali gladne zveri pred sobom. Ljudi spustiše najzad glave pred njihovim pogledima, kao agresivni psi, kojima fali hrabrost. Jedan progunda:

— Niko od vas ništa neće, mister.

Onda je glasno odjeknu Vakoov glas:

— Kada sam došao u ovaj grad, pitao sam za najbolje strelce. Svako mi je pomenuo dvojicu, koji sada gore leže.

Nastala je tišina. Rulja je bila gladna i radoznala, ali niko jednostavno nije imao petlju. Međutim, to se moglo svakog časa izmeniti.

— Hajdemo — reče Šejn, plativši dolar za viski.

— Idi napred — šapne melez. — Držaću ti leđa, kome se iznenada našlo oružje u ruci. Ljudi napraviše prolaz kroz koji je zapadnjak koraćao. Kada je stigao do pokretnih vrata, povikao je preko ramena: — Možeš da dođeš, amigo. — I on je imao kolt u ruci i posmatrao ledeno gomilu. Osmehinuvši se, stiže i Vako kroz koridor između ljudi.

— A sad napred! — prošišta Šejn. Kao po komandi počеше da trče. U jednom skoku našli su se u sedlima. Kada su izgalopirali iz dvorišta prasn timer prvi pucanj. Oni mamuznuše konje, polegoše po vratu životinja i jurnuše duž glavne ulice. Gomila je izašla iz saluna, galamila i pucala za njima.

Posle pet kilometara naiđoše na mali ranč. Tamo za dobre pare promeniše konje, koji su malaksali i od noćnog jahanja i od ovih napora. Vinuvši se ponovo u sedlo, Šejn pogleda Vako iskosa i reče zamišljeno:

— Ti hoćeš da ja s tobom jašem i da izvučemo Elen. Ali ti nisi ništa rekao o tome da li su svađe okončane.

— Svađe? O čemu ti to pričaš?

— Ti se još nadaš da će ti taj novac pripasti. Zar je još nisi sahranio?

— Kad svoje nade sahraniš, sahranio si samog sebe, amigo. Zar ti tako ne misliš? — odvrati Vako podsmehljivo.

— Tako sam i mislio — reče major Dickens. Jahao je na čelu dugačke kolone. Sa vidikovca na brdu bila je tvrđava dvogledom dobro vidljiva. Ljudi su gledali potišteno u ugljenisane ostatke koji su nekada bili tvrđava Fort Kenbi.

— Tamo nema više nikogu životu — promrmlja Cojn, koji je sa Jakobom jahao tik iza majora.

— Jasno. Ništa — potvrdi major gorko. — Više se ni Navahosi ne vide. Mora da su tvrđavu spravili još pre dva-tri dana.

Emi i Elen takođe su se nalazile na čelu. Major im

pride. Znao je dobro hrabrog komandanta uništene tvrđave. Osećao se obaveznim da uputi Emi nekoliko reči utehe.

Ali u Eminim očima nije bilo suza. Ona mora da je sve vreme to slutila, pomisli Dickens. On pogleda u njeno lice, pretvoreno u bezizraznu masku. Dickens je takođe imao kćerku, koja je mogla biti samo nekoliko godina mlađa od Emi. Kako bi sada bilo njoj, senu mu kroz glavu, kad bi bila na Eminom mestu, a ja komandant razorene tvrđave. Izgubila je i brata. On pogleda u Cojna. On je još i pre napada imao sukoba sa narednikom Vajlerom. Jedna ružna priča. Dickens je ocenio Cojna kao dobrog i čestitog vojnika. Nije verovao u njegovu krivicu. Ali da će odgovarati pred ratnim sudom, to je jasno.

Dva Cuni-izvidnika se vratiše. Jahali su do uskog useka i saopštili da nigde nisu videli nijednog Navahosa.

Dikens da trubaču znak. Truba odjeknu. U to majoru pride Cojn.

— Mogao bih da se zakunem, ser, da od tog napada nije prošlo ni dvadeset četiri časa — reče. — Grede i balvani još tinjaju.

— Odeljenje u galop, marš! — naredi major.

A onda se odjednom pojaviše Navahosi, kao da su iz zemlje iznikli. Otprilike sedam stotina ratnika, a možda i više.

— Jedan rafal, ser? — upita Cojn.

Lice majora Dikensa se izmeni. Hladno i mirno izdavao je svoja naređenja. Oba mitraljeza stupila su u dejstvo. Navahosi su navalili sa divljim halakanjem. A onda odjednom dopreše pucnji iz razorene tvrđave.

— Ser, tamo još ima nekog! — krikne Cojn. Oruđa pokosiše prve redove Navahose. Drugi napad Navahosa je odmah usledio. Onda se naglo povukoše. Konjica ih je sa pokličima gonila.

— Nemojte ih progoniti, ser. Ljudi idu pravo u zamku. Ko može da zna šta su oni tamo smislili. — upozori

ga Cojn. Dickens je i sam odmah uočio opasnost. Zaustavi vojnike i povuče se.

— Dajte mi nekoliko ljudi. Želeo bih da odem do tvrđave i vidim koga tamo ima — zamolio je Cojn. Jedan kaplar sa deset vojnika odjaha sa Cojnom. Emi i Elen bili su s njima.

Tvrđava je avetinjski izgledala. Radosni krici nekoliko preživelih izgubiše se u širini prostora. Ugljenisana kapija je škripala. Cojn prepozna kapetana Mekenzija ispod prašine i čađi što su pokrivali njegovo lice. Vukao je levu nogu na kojoj je imao zavoj, a desnu ruku nosio je u marami. On se nasmeja. Čudno su izgledali njegovi beli zubi na crnom licu.

— Kako je veličanstveno da ste vi došli, naredniče! — On je potpuno zaboravio da je Cojn bio degradiran. Onda se Mekenzijev pogled susrete sa Eminim. Gledali su se dugo. Nije morao ništa da joj kaže. Emi je znala sve.

— Je li se... mučio? — bilo je sve što je uspela da prevali preko usana.

— Vojnička smrt. Kugla u čelo. Bio je na mestu mrtav. Za vreme prvog velikog napada.

— Gde ste ga sahranili? — upita Emi tiho. Prvi put se pojaviše suze u njenim očima.

— Dođite, dete, odvešću vas na njegov grob...

*

Jahali su dan i noć bez prekida. Bilo je iznad ljudskih mogućnosti to što su izdržali. Šejn je bio sav ispijen u licu, a Vako je nalazio neke tajanstvene izvore snage. To mora da je ljubav prema Elen, pomisli zapadnjak. Vako je pošasavio za devojkom. Šta se dogodilo sa tim momkom koji je imao vučje srce?

Odjednom su čuli pucnje. Odjek bitke pred tvrđavom.

— Kako misliš da izvučeš Elcn iz sredine eskadrona?
— upitao je meleza Sejn jednom u toku dugog jahanja.
Vako ga umorno pogleda, ali odlučno odgovori:

— Oteo bih je pa kad bih i pola armije pred sobom morao da uklonim.

I mene takođe, pomisli Šejn. O novcu više nisu progovorili ni reči. Ali to pitanje lebdelo je nerazjašnjeno među njima.

Kad su u daljini ugledali tvrđavu, sve je prošlo.

— Čekaj me ovde — reče Šejn. — Odjahaću sam u tvrđavu. Možda će mi uspeti, pa ću se vratiti sa Elen.

— Ili vas oboje više nikad neću videti — progunda Vako sa nevericom.

— Imaš li ti neki bolji predlog? Da ga čujem!

Vako ništa ne odgovori. On sjaši i zagleda se nezainteresovano pred sebe. Šejn mu okrete leđa i htjede da krene. Onda začu iza sebe škljocanje „vinčesterke”.

— Otpaši torbe, hombre! — naredi Vako. Držao je pušku uperenu u zapadnjaka.

— Ti, podmukli banditu!

Vako se lukavo nasmeši.

— Ako ostaviš tu novac, znaću da ćeš se vratiti, drugar!

— A ako te ne poslušam?

— Onda ću te skinuti metkom s konja.

— Polako dolazim na to: moja najveća greška je bila što te nisam od prve bez razmišljanja sredio jednim metkom — procedi Šejn ljutito. On otkopča torbe sa novcem i baci ih Vaku pod noge. Onda odjaha.

Kada se približio tvrđavi poverovao je da major Dickens nije ovde zatekao ni žive duše. Konjanici su poseli nagorele palisade. Bilo je moguće da Navahosi još nisu odustali i da će ponovo pokušati.

U sred dvorišta bila su podignuta tri šatora, jer su zgrade bile spaljene do temelja. Šejn uđe u jedan. Zateče majora Dikensa u društvu kapetana Mekenzija.

— Ovo je veliko olakšanje za nas sve — primeti Mekenzi. — Još pola dana docnije i mi bismo svi bili mrtvi. Čak su nas gađali i dinamitom.

Jedan narednik pojavi se na ulazu u šator. On diže ruku u znak pozdrava. — Palisadni zid na istočnoj strani... — Cojn zastade u pola rečenice i prepoznavši Šejna povika:

— Čoveče, otkud vi iznenada tu?

Šejn je zadovoljno gledao Cojnovu naredničke oznake. — Jesi li ih ukrao ili čovek u vojci tako brzo napreduje?

— Napreduje toliko brzo, koliko brzo i gubi — osmehne se Cojn.

— Vi znate tu priču — shvati major odmah. Tražio sam i njegovu pismenu izjavu. Ali se i mis Emi za njega zauzela.

— I ja bih se — reče Šejn. — I nemojte mu nikad više skidati čin, ser. Još jednog tako odanog ovna armija nije imala.

— Naredniče, vodite mister Šejna do devojaka — naredi Diken. — Verujem da želi s njima da razgovara.

Kada je visoka Šejnova prilika zamračila ulaz od drugog šatora skoči Emi i raširi oči. A onda mu polete u zagrljaj i obavi mu ruke oko vrata. Kao da se iznenada u njoj probudila oluja, poteče niz njeno lice potok suza. Šejn ju je nežno gladio po kosi.

— Da li si već jednom postigao svoj cilj, ti, lovče na ljude? — upita Elen, koja je stajala po strani i gledala ga sa mržnjom.

— Čeka na vas. Gore u brdima. Želite li da vas odvedem k njemu? — upita Šejn mirno.

Elen odjednom izgubi dah. Crvenog lica i blistavih očiju gledala je zapadnjaka. — Vako... vi mislite... on će me povesti sa sobom? — Bila je sva van sebe. U njenim očima više nije bilo ni traga mržnje.

— Hoćete li zaista s tim banditom poći u Arizonu? Bez penija u džepu?

— Fućkam ja na novac — odseče Elen. — Ja ga volim.

— Videćemo da li i on tako misli — progundā Šejn. — Nemojte gajiti preveliku nadu. Upravo mi je oteo torbe i pretio mi puškom. Možda jašimo na našu sahranu.

Emi podiže pogled ka njemu. Tihim glasom, punim molbe promuća:

— Povedi me sa sobom, Šejn. Povedi me. Otac je mrtav. Još nikad nisam bila toliko sama u svom životu. Ja ne znam kuda bih mogla da odem.

Šejn je ćutao. Dugo. Možda je to devojka kojoj će posle dugo godina dozvoliti da ga zove po imenu: Kristofere. Možda će joj on sam reći: zovi me tako. Hoću da budem za tebe drukčiji nego za ostale. Hoću da ponovo počnem...

Nije, naravno, znao da li može. Čovek se vremenom ukopa u svoju sudbinu, čak i kad mu je ona došla, a on je nije zvao.

Jedan čas kasnije napustili su tvrđavu. Niko ih nije zaustavljao. Čak je i major Dickens bio srećan što više ne mora da snosi odgovornost za devojke. Naročito sada, kada mu predstoje veliki naponi da umiri Navahose i da i ovde vrata civilizacije... na tu reč osmehnuo se prilično. Šta je u njegovom životu bilo civilizovano. Ratovi...

Dance je već bilo nisko na zapadu kad su dojahali do platoa. Šejn se osvrte i oštro osmotri okolinu. Ako se prevario u Vakou, svaki čas može doleteti smrtonosna kugla. Ali ništa se nije događalo.

Šejn zaustavi konja i ponovo se osvrte. Mesto na kome je stajao Vako sada je bilo prazno.

— Prokletstvo — hukne zapadnjak. — Valjda se nije u poslednjem trenutku predomislio i zbrisao s novcem?

— Ne, amigo, ja sam još tu — začu se Vakoov glas sa jedne stene.

Ponovo je držao „vinčesterku” uperenu u Šejna. — Šta sad misliš?, Šejn? Možda isto što i ja? Treba samo da pritisnem oroz i biće sve kako ja hoću. “

— Onda pritisni već jednom — viknu zapadnjak. — I ako Elen i posle toga odluči s tobom da jaše, onda ste potpuno jednaki.

— Vako! Ne, Vako. Nećeš valjda... ja... ja ne mogu više...

Vako spusti pušku i nasmeja se.

— Bez brige, mila. Ovaj tip mi je toliko solio pamet, dok nisam konačno nešto shvatio. — On se malo vrati i podiže torbe. — Tu je novac. Odesi ga u Farmington i pozdravi mog tasta s naše strane. Jednom će moj prvi sin poslati svom dedi iz Arizone pismo. Mogu da ga posetim, kad se predomisli.

Torbe padoše pred Šejnove noge. Elen potrča između stena i baci se sva srećna Vakou u naručje.

— Ja... ja moram da vam se zahvalim — obrati se Elen Šejnu. Onda su sva lica ozarili osmesi. Iznenada videše ostali da Šejn drži nešto u ruci. Zatim taj smotuljak pruži Elen. Ona je zbunjeno gledala u svežanj banknota.

— Šta trebada radim s tim, mister Šejn?

— Radite šta hoćete.

— Ali šta je to?

— To je polovina moje nagrade. Ostalo čuvam za Emi i sebe.

NIŠRO "FORUM" OOUR "MARKETPRINT"

I

IZDAVAČKI ZAVOD "JUGOSLAVIJA"

NAJAVLJUJU

IZLAZAK ČUVENOG STRIPA

HAROLDA FOSTERA

**Prince
Valijant**

U NOVEMBRU OVE GODINE IZLAZI IZ ŠTAMPE

PRVI TOM

„PRINCA VALIJANTA“

PO PRETPLATNOJ CENI OD 200 DINARA

SVAKI TOM IMAĆE 128 STRANA, FORMATA 28x37 cm.,

I ŠTAMPAĆE SE NA NAJFINIJOJ BEZDRVNOJ HARTIJI

SA KORICAMA U BOJI.

Krenuli su u svitanje zajedno ka brdima. U jednoj dolini su se razdvojili. Šejn i Emi na sever. Elen i Vako na jug. Toplo sunce pratilo ih je podjednako.

K R A J

**SVIM ČITAOCIMA
ŽELIMO
SREĆNU NOVU**

**1980.
GODINU**

